

TASEKIRJA TILIKAUDELTA 2004

Osuuspankin
nimi

PÄIJÄT-HÄMEEN OSUUSPANKKI

Tasekirjan sisällysluettelo

sivu	
1-15	Toimintakertomus
16-20	Osuuspankin konsernin tuloslaskelma ja tase
21-22	Osuuspankin tuloslaskelma ja tase
23-83	Osuuspankin ja konsernin tuloslaskelman ja taseen liitteenä annettavat tiedot
84-91	Luettelo kirjanpitokirjoista, tositteiden lajeista sekä selvitys niiden säilytystavoista
92	Hallituksen allekirjoitus
92	Hallintoneuvoston varmennus
92	Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

TOIMINTAKERTOMUS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Vuosi 2004 sujui Päijät-Hämeen Osuuspankin osalta suotuisissa olosuhteissa sekä tuloksellisesti että volyymien osalta. Pankin liikevoitto oli 2 miljoonaa euroa, eli yli 80 prosenttia parempi kuin edellisenä vuonna. Vähittäisvarainhankinta, johon talletusten lisäksi kuuluvat vakuutus- ja rahastosäästäminen, kasvoi 8,7 prosenttia. Talletusten määrä kasvoi 4,2 prosenttia. Uusia luottoja myönnettiin 10,9 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuotena. Luottokanta kasvoikin 519 miljoonaan euroon. Jäsenten määrän kasvu jatkui edelleen. Vuoden lopussa pankin jäseniä oli 28525.

litin Osuuspankin pitkään vireillä ollut sulautuminen Päijät-Hämeen Osuuspankkiin merkittiin kaupparekisteriin 31.10.2004.

OP-ryhmä

Päijät-Hämeen Osuuspankki kuuluu OP-ryhmään, jonka muodostivat tilikauden päättyessä 239 itsenäistä paikallista jäsenosuuspankkia sekä Osuuspankkikeskus tytäryhtiöineen. OP-ryhmän keskusyhteisö on Osuuspankkikeskus Osk, jonka tehtävänä on toimia ryhmän osaamis- ja palvelukeskuksena. OP-ryhmän toimintatapa perustuu itsenäisyyteen ja paikalliseen päätöksentekoon ryhmän kaikissa pankeissa. Yhteistoiminta tehostaa ryhmän voimavarojen hyödyntämistä sekä paikallisessa että valtakunnallisessa pankkitoiminnassa. Jokaisella jäsenosuuspankilla on koko OP-ryhmän antama yhteisturva, sillä jäsenluottolaitokset antavat toisilleen suojaa vastaamalla viime kädessä toistensa veloista ja sitoumuksista laissa osuuspankeissa ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista ja osuuspankin säännöissä määritellyllä tavalla.

Taloudellinen toimintaympäristö

Suomen talouskasvu nopeutui vuonna 2004 noin 3 prosenttiin. Investoinnit kääntyivät kaksi vuotta kestäneen selvän laskun jälkeen loivaan nousuun. Erityisesti asuinrakennusinvestoinnit lisääntyivät, ja myös kone- ja laiteinvestoinnit olivat selvästi edellisvuotta suuremmat. Talouskasvua tuki myös viennin lisäys. Kokonaisuudessaan talouden noususuhdanne jäi kuluneena vuonna kuitenkin melko vaatimattomaksi.

Työmarkkinoilla talouden loiva nousu alkoi näkyä syksyllä, jolloin työllisyys koheni ja työttömien määrä väheni edelliseen syksyyn verrattuna. Uusia työpaikkoja syntyi varsinkin kotimarkkina-aloille kuten kauppaan sekä yksityisiin ja julkisiin palveluihin. Teollisuudessa työpaikat vähenivät edelleen. Keskimääräinen työttömyysaste koko vuodelta 2004 painui hieman alle 9 prosenttiin.

Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot kasvoivat yli 5 prosenttia, kun ansiotaso nousi runsaat 3,5 prosenttia ja omaisuustuloja lisäsivät yritysverouudistuksesta johtuneet poikkeuksellisen suuret osinkojen maksut. Tulojen kasvu ylläpiti kulutusmenojen tasaista nousua ja vauhditti asuntokauppaa.

Inflaatio pysyi erittäin hitaana. Kalliin öljyn vastapainoksi inflaatiota jarrutti euron vahvistuminen suhteessa dollariin. Kuluttajahintojen keskimääräinen vuosimuutos jäi lähes nolnaan. Myös asuntojen hintojen pitkään jatkunut nousu alkoi tasaantua, kun varsinkin kasvukeskuksissa vallitseva hintataso koettiin melko korkeaksi.

Vaikka koko euroalueen talouskasvu nopeutui hieman, ei koroissa tapahtunut mainittavia muutoksia. Euroopan keskuspankin ohjauskorko oli vuoden päättyessä tasan 2 prosenttia, johon se laskettiin jo vuoden 2003 kesäkuussa. Myös OP-ryhmän viitekorko Op-Prime pysyi koko vuoden muuttumattomana 2,5 prosentissa. Pankkien luotonannossa eniten käytetty viitekorko, 12 kuukauden euribor, liikkui vuoden aikana 2,0 – 2,5 prosentin välillä. Pitkät markkinakorot laskivat syksyllä, kun kalliin öljyn ja vahvan euron arvioitiin hidastavan euroalueen talouskasvua. 2004 oli siten toinen peräkkäinen erittäin matalien korkojen vuosi.

Matalat korot ja pankkien välinen kova kilpailu luotonannossa, erityisesti asunorahoituksessa kavensivat korkomarginaalia ja heikensivät rahoituskatetta. Asuntoluottokannan kasvu oli varsin nopeaa. Vuoden päättyessä kotitalouksilla oli asuntoluottoja yli 15 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Myös yritysluottojen noin 8 prosentin kasvu oli suhteellisen nopeaa investointien lisäykseen nähden. Kotitalouksien tulojen kasvu ja yritysten hyvä maksuvalmius lisäsivät pankkitalletuksia, joiden kasvu nopeutui 6-7 prosenttiin. Rahaa riitti myös pitkäaikais säästämiseen: sijoitusrahastojen markkina-arvon muutos oli 40 prosentin luokkaa. Sen sijaan henkivakuutus säästöjen lisäys oli huomattavasti pienempi.

Osakemarkkinoilla vuosi oli kaksijakoinen. Yritysten hyvästä tuloskehityksestä ja erittäin matalista koroista huolimatta kurssit laskivat alkuvuonna ja monet indeksit saavuttivat kesällä vuoden alimmat arvonsa. Syksyllä kurssikehitys oli pääosin nousuvoittoista ja esimerkiksi HEX-portfolioindeksin vuosinousuksi kertyi noin 15 prosenttia.

Päijät-Hämeeseen ja Lahteen odotetaan lähitulevaisuudessa suotuisaa taloudellista kehitystä. Kerava- Lahti –oikoradasta odotetaan yhtä mahdollistajaa alueen kehityksen parantamisessa. Lisäksi alueen saavutettavuus parantuu oleellisesti Lahti – Heinola moottoritien valmistuttua. Logistiset yhteydet ovat Lahden seudulla poikkeuksellisen hyvät näiden investointien valmistuttua.

Asuntokauppa kävi Lahden seudulla vilkkaana. Asuntojen hintataso jatkoi vuoden aikana edelleen nousuaan. Keskineliöhinta vanhassa kerrostalohuoneistossa oli viime vuonna kohonnut n. 1300 euroon, jossa on kasvua edellisvuoteen verrattuna lähes 10 prosenttia.

Lahden työttömyystilanne on pysynyt edelleen vaikeana. Työttömyysaste laski edellisvuodesta 0,7 prosenttiyksikköä 14,7 prosentista 14,0 prosenttiin. Tilanne ei valitettavasti ole niin hyvä kuin miltä ko. luvut näyttävät, koska piilotyöttömyys on samaan aikaan lisääntynyt merkittävästi. Koko Päijät-Hämeen alueella työttömyysaste oli 13,8 prosenttia, mikä on huomattavasti maan keskitasoa korkeampi.

Kilpailutilanne pankkien kesken on Lahden seudulla edelleen kireä. Päijät-Hämeen Osuuspankki on kuitenkin tässä kilpailussa menestynyt vähintäänkin tyydyttävästi. Tästä ovat hyviä esimerkkejä asuntoluottokannan, rahastokannan ja Op-henkivakuutuksen hyvät kasvuluvut.

Yritysomistusten muutokset

Lokakuussa litin Osuuspankki sulautui Päijät-Hämeen Osuuspankkiin. Pankin viimeksi vahvistetun tilikauden voitto oli 85 871 euroa ja taseen loppusumma 48 miljoonaa euroa. Sulautuminen vähensi pankin vapaita omia pääomia yli miljoonalla eurolla.

Toukokuussa Päijät-Hämeen Osuuspankki myi Päijät-Hämeen OP Kiinteistökeskus Oy:n osakekannasta 5 prosenttia sekä Hämeenkosken Osuuspankille että Kärkölän Osuuspankille. Myynnin tarkoituksena on vahvistaa ja laajentaa kiinteistöväilyksen asemaa markkina-alueella.

Pankin konserni

Päijät-Hämeen Osuuspankin konserniin on yhdistelty pankin lisäksi Kiinteistö Oy Heinolan Poppeli hankintamenomenetelmää käyttäen. Kiinteistö Oy Heinolan Poppelin taseen loppusumma oli 3,8 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 144 tuhatta euroa. Koska konsernitilinpäätös ei olennaisesti poikkea emo-osuuspankin tilinpäätöksestä, tässä toimintakertomuksessa käsitellään osuuspankin ja sen konsernin toimintaa osuuspankin konsolidoimattoman tilinpäätöksen perusteella.

litin Osuuspankin tuloslaskelma ja tase on yhdistelty Päijät-Hämeen Osuuspankkiin rivi riviltä. Vertailuvuoteen 2003 on sisällytetty emopankin ja konsernin tiedot niin kuin nämä olisi jo yhdistetty Päijät-Hämeen Osuuspankkiin.

Kannattavuus

Päijät-Hämeen Osuuspankin liikevoitto oli 2 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna liikevoitto oli 1,1 miljoonaa euroa. Keskeiset tuloslaskelman erät ovat kehittyneet edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Milj. euroa	1 - 12/2004	1 - 12/2003	Muutos-%
Rahoituskate	10,1	10,2	-1,82
Muut tuotot	8,9	8,6	3,21
Tuotot yhteensä	19,0	18,8	0,48
Henkilöstökulut	5,6	5,8	-3,06
Muut kulut	11,2	11,8	-5,26
Kulut yhteensä	16,8	17,6	-4,54
Kate ennen luotto- ja takaustappioita	2,1	1,2	81,32
Luotto- ja takaustappiot	0,1	0,1	-11,1
Pysyvien arvopapereiden arvonalentumiset	0,0	0,0	
Liikevoitto	2,0	1,1	81,32
Tuottojen suhde kuluihin	1,13	1,07	5,61

Päijät-Hämeen Osuuspankin rahoituskate oli 10,1 miljoonaa euroa, eli lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Rahoituskatteen supistuminen pysähtyi litin Osuuspankin pääomasijoitusten koron maksusta huolimatta. Rahoituskatteeseen sisältyivät OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:ltä sekä Osuuspankkikeskus-OPK osuuskunnalta saaduille pääomasijoituksille maksetut korot yhteensä 0,6 miljoonaa euroa. Lakisääteinen talletussuojarahaston kannatusmaksu 0,4 miljoonaa euroa kirjattiin rahoituskatteen vähennykseksi.

Muut tuotot, joiden kokonaismäärä oli 8,9 miljoonaa euroa, kasvoivat edellisvuodesta 3,2 prosenttia. Palkkiotuotoista kasvoivat erityisesti arvopaperin välityksestä ja omaisuudenhoidosta kertyneet palkkiot. Antolainauksen palkkiot vähenivät kiristyneen kilpailun takia. Niiden määrä oli 1 miljoonaa euroa. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista eli osingot ja osuuksien korot kasvoivat 89,5 prosenttia 0,4 miljoonaan euroon lähinnä OKOn edellisvuotta suurempien osinkojen vuoksi. Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 2,8 prosenttia 1,9 miljoonaan euroon. Näistä tuotoista muodostavat vuokratuotot 1,3 miljoonaa euroa ja kiinteistöistä ja kiinteistöosakkeista saadut luovutusvoitot 0,3 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja sosiaalikulusta. Niiden kokonaismäärä 5,6 miljoonaa euroa oli 3,1 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Osuuspankin palveluksessa oli vuoden lopussa 151 henkilöä. Henkilömäärä kasvoi mm. litin Osuuspankin sulautumisen takia.

Muut kulut, joiden kokonaismäärä oli 11,2 miljoonaa euroa, pienenevät edellisvuodesta 5,3 prosenttia. Hallintokulut ilman henkilöstökuluja kasvoivat 0,3 prosenttia 4,6 miljoonaan euroon. Erityisesti kasvoivat toimistokulut ja markkinointikulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä 0,5 miljoonaa euroa oli 0,2 miljoonaa euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Arvonalentumispoistoja kiinteistöyhteisöjen osakkeista kirjattiin 17 tuhatta euroa. Edellisen vuoden tilinpäätökseen sisältyi arvonalentumispoistoja 21 tuhatta euroa. Liiketoiminnan muut kulut pienenevät 7,4 prosenttia 5,2 miljoonaan euroon. Nämä kulut muodostuvat lähinnä vuokratuotoista,

kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen kuluista, vakuutusmaksuista ja jäsen- ja valvontamaksuista. Tähän kuluryhmään sisältyi myös tilivuonna maksettu 2,6 miljoonan euron suoritus Osuuspankkien Vakuusrahaston vastuusuudesta.

Luotto- ja takaustappiot olivat bruttomäärältään 0,9 miljoonaa euroa. Vakuutus- korvauksilla ja perityksi saaduilla, aikaisemmin luotto- ja takaustappioihin kirjatuilla erillä oikaistu nettomäärä oli 0,1 miljoonaa euroa. Määrä oli 11,1 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna.

Liikevoitto oli 2,0 miljoonaa euroa eli 0,9 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisenä vuonna.

Satunnaisiin kuluihin on kirjattu uuteen tilinpäätöskäytäntöön liittyen lainojen viivästyskorkoihin kohdistuva oikaisu aikaisemmilta vuosilta suuruudeltaan 0,77 miljoonaa euroa.

Ottolainauksen kehitys

Yleisön talletukset olivat vuoden lopussa 445 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat vuoden aikana 18 miljoonaa euroa eli 4,2 prosenttia. Kasvu kohdistui pääosin käyttely- ja maksuliiketeille.

Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille, jotka muodostuvat markkinarahaveloista ja valtion varoista välitetyistä lainoista, vähenivät 7 miljoonaa euroa eli 29,2 prosenttia.

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat lähes kokonaan veloista OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:lle, olivat 108 miljoonaa euroa eli 38 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aikaisemmin.

Pankin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen määrä oli 3 miljoonaa euroa eli 3 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, eli pankin liikkeeseen laskemat debentuurilainat vähenivät 3 miljoonaa euroa. Niiden määrä oli vuoden lopussa 15 miljoonaa euroa. Pankki osallistui vuoden aikana 2 miljoonalla eurolla OP-ryhmän yhteisesti liikkeeseen laskemiin debentuurilainoihin.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtävistä eristä.

Pankin tase oli 622 miljoonaa euroa. Se kasvoi edellisestä vuodesta 45 miljoonaa euroa eli 7,8 prosenttia.

Pankkitakausten ja muiden taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 51 miljoonaa euroa.

Antolainauksen kehitys

Saamiset yleisöltä eli annetut luotot olivat vuoden lopussa 519 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat vuoden aikana 49 miljoonaa euroa eli 10,4 prosenttia. Valtion varoista välitettyjen lainojen osuus koko luottokannasta oli 1,0 prosenttia. Osuus väheni vuoden aikana 0,2 prosenttiyksikköä. Uusia luottoja annettiin vuoden aikana 207 miljoonaa euroa eli 20 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. Kasvua edistivät hyvä taloudellinen tilanne, korkojen lasku ja asuntokaupan jatkuminen vilkkaana. Syksyllä OP-ryhmä toi markkinoille korkokattoisen asuntoluoton, joka on uusi tuote Suomessa. Siinä asiakas voi maksua vastaan liittää luottoonsa korkokaton, jonka yläpuolelle korko ei nouse korkokattosopimuksen voimassaoloaikana. Päijät-Hämeen Osuuspankki tarjoaa asiakkaille myös OP-ryhmän kiinnitysluottopankin, OP-Asuntoluottopankki Oyj:n myöntämiä asuntoluottoja.

Järjestämättömät saamiset olivat vuoden lopussa 2,6 miljoonaa euroa eli 0,3 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aikaisemmin. Lisäksi pankilla oli nollakorkoisia saamisia 0,1 miljoonaa euroa. Vuotta aikaisemmin niitä oli 2,6 miljoonaa euroa. Järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten yhteismäärä oli 0,5 prosenttia koko luotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä, mikä oli 0,1 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Kiinteistöomistukset

Päijät-Hämeen Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä ja muussa kuin omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöosakkeista.

Kiinteistöihin sitoutunut pääoma oli yhteensä 35,1 miljoonaa euroa ja oli tilikauden päättyessä 5,6 prosenttia taseen loppusummasta. Vuotta aikaisemmin se oli 6,7 prosenttia. Tilikauden aikana myytiin kiinteistöjä 3,2 miljoonan euron arvosta.

Omassa käytössä oleviin kiinteistöihin sitoutunut pääoma oli tilikauden päättyessä 19,1 miljoonaa euroa. Se oli 0,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuosi sitten ja vastasi 3,1 prosenttia taseen loppusummasta. Vuotta aikaisemmin osuus taseesta oli 3,4 prosenttia. Arvonkorotuksia oli tilikauden lopussa 2,6 miljoonaa euroa. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi on luettu kiinteistöt, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan.

Muussa kuin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin sitoutunut pääoma oli tilikauden päättyessä 16,0 miljoonaa euroa. Se oli 3,2 miljoonaa euroa pienempi kuin vuosi sitten vastaten 2,6 prosenttia taseen loppusummasta. Vuotta aikaisemmin osuus taseesta oli 3,3 prosenttia. Muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden nettotuotto sitoutuneelle pääomalle oli 5,2 prosenttia. Vuokraamatta oli vuoden lopussa 1,9 prosenttia vuokrattavissa olevista tiloista.

Muussa kuin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin kirjattiin arvonalennuksia tilikauden aikana 17 tuhatta euroa.

Muussa kuin omassa käytössä olevia liike-, toimisto-, teollisuuskiinteistöjä ja asuntoja arvostettaessa kiinteistökohtaisena laskennallisena vähimmäistuottovaatimuksena on käytetty 5,5 prosenttia, joka Päijät-Hämeen Osuuspankin osalta oli 7,1 prosenttia. Maa-alueiden arvostuksen perustana ovat olleet Päijät-Hämeen Op-Kiinteistökeskuksen, pankin kiinteistöpäällikön tai ulkopuolisten kiinteistövälittäjien kuluneen tilikauden aikana laatimat arviot niiden käyvistä arvoista. Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoon sisältyi tilikauden päättyessä arvonkorotuksia 1,9 miljoonaa euroa.

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:ltä, olivat 60,7 miljoonaa euroa. Määrä oli 0,4 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Osakkeiden ja osuuksien määrä oli vuoden lopussa 5,1 miljoonaa euroa. Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kuin kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden kirjanpitoarvo 0,9 miljoonaa euroa oli 0,1 miljoonaa euroa pienempi kuin vuotta aikaisemmin.

Oman pääoman ja varausten muutokset

Tilikauden aikana suoritettiin aktiivista jäsenhankintaa. Näillä toimenpiteillä osuuspääoma kasvoi vuoden aikana 0,1 miljoonalla eurolla 2,6 miljoonaan euroon. Omien pääomien kokonaismäärä oli vuoden lopussa 24,1 miljoonaa euroa.

Vakavaraisuus

Päijät-Hämeen Osuuspankin vakavaraisuussuhde nousi vuoden aikana 0,08 prosenttiyksikköä 9,03 prosenttiin. Vakavaraisuuteen vaikuttavat erät ja vakavaraisuusprosentit ovat muuttuneet vuoden aikana seuraavasti:

Milj. euroa	31.12.2004	31.12.2003
Omat varat		
Ensisijaiset, joista	24,1	22,7
Pääomalainat	19,0	19,0
Toissijaiset	10,0	9,2
Vähennykset	0	0
Yhteensä	34,2	31,9
Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja sitoumukset	378,2	356,1
Vakavaraisuussuhde, %	9,03	8,95
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin, sijoituksiin ja sitoumuksiin, %	6,38	6,37

Osuuspääoman määrä ensisijaisissa omissa pääomissa kasvoi 0,1 miljoonaa euroa. Muut ensisijaisiin omiin varoihin luettavat erät kasvoivat 1,4 miljoonaa euroa. Toissijaisten omien varojen määrä nousi 0,9 miljoonaa euroa, koska litin

Osuuspankin toissijaiset omat varat huomioitiin vakavaraisuussuhdeluvun laskennassa.

Riskipainotettujen saamisten, sijoitusten ja sitoumusten määrä kasvoi edellisestä vuodesta 6,2 prosenttia 378,2 miljoonaan euroon. Kasvu johtui suurelta osin luottokannan kasvusta.

Vakavaraisuuden kehitys viiden vuoden aikana

Vuosi	Osuuspankin vakavaraisuus, %	Konsolidoitu vakavaraisuus, %	Osuuspankkien yhteenliittymän vakavaraisuus, %
2000	10,27	10,18	13,7
2001	10,07	10,00	15,1
2002	10,09	10,00	15,2
2003	8,95	8,89	15,4
2004	9,03	8,99	15,6*)

*) Syyskuun 2004 luku

Vuosien 2000 – 2002 luvut ovat Päijät-Hämeen Osuuspankin lukuja, joihin ei ole yhdistelty litin Osuuspankin lukuja.

Yhteisvastuu ja yhteisturva

Päijät-Hämeen Osuuspankki on Osuuspankkikeskus Osk:n jäsen. OP-ryhmän voimavarat turvaavat kaikkien jäsenpankkien toiminnan, sillä lain osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista 2 luvun 3 pykälän mukaisesti OPK ja sen 241 jäsenpankkia vastaavat viime kädessä toistensa veloista ja sitoumuksista ja antavat siten ryhmän yhteisturvan jokaiselle jäsenpankille.

Talletus- ja sijoitussuoja

OP-ryhmä on lakisääteisen talletussuojarahaston ja sijoittajien korvausrahaston jäsen. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan samassa pankissa olevat saamiset, kuitenkin enintään 25.000 euron määrään saakka. Talletussuojarahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. OP-ryhmä maksoi vuonna 2004 rahastolle kannatusmaksuja 14,6 miljoonaa euroa.

Sijoittajien korvausrahastosta voidaan sijoittajalle maksaa korvaus, jonka enimmäismäärä on 90 prosenttia saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20.000 euroa.

Riskien hallinta

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on estää sellaiset hallitsemattomat riskit, jotka voisivat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Riskienhallinta on järjestetty Osuuspankkikeskus Osk:n jäsenpankeilleen antamien yleisten ohjeiden mukaisesti.

Päijät-Hämeen Osuuspankin hallintoneuvosto on vahvistanut riskienhallintaa koskevat periaatteet. Pankin hallitus vastaa riskienhallintajärjestelmien riittävydestä ja on vahvistanut luotto-, kiinteistö-, tase- ja toimintariskejä koskevat riskienhallintajärjestelmät sekä asettanut riskirajat keskeisimmille riskimittareille. Hallitus valvoo riskienhallintaa ja seuraa säännöllisesti pankin riskinkantokykyä ja riskitilannetta.

Päijät-Hämeen Osuuspankin johto vastaa riskienhallinnan toteutuksesta hallituksen vahvistamien riskienhallintajärjestelmien ja muiden toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi hallitukselle, hallintoneuvostolle ja Osuuspankkikeskukselle säännöllisesti pankin riskien tilanteesta.

Sisäinen valvontajärjestelmä toimii siten, että hallitus pystyy sen avulla valvomaan vahvistettujen periaatteiden noudattamista.

Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen. Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että asiakas ei mahdollisesti täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteita eikä asetettu vakuus ole riittävä kattamaan pankin saamista. Luottopäätökset perustuvat vahvistettuihin päätöksenteko-ohjeisiin, asiakkaan velanhoitokykyyn ja vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat. Seurannassa kiinnitetään huomiota myös luotonannon toimialakohtaisiin keskittyimiin. Vakuudeton luotonanto on mahdollista vain poikkeustapauksissa riskienhallintaa koskevien ohjeiden määrittelemällä tavalla.

Päijät-Hämeen Osuuspankin luottoasiakkaat ovat pääasiallisesti yksityishenkilöitä. Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman 25 prosentin rajan pankin omista varoista. Viiden suurimman asiakkaan vastuut olivat 64,7 prosenttia omista varoista. Sellaisten asiakkaiden, joiden vastuut pankille ylittivät 10 prosenttia pankin omista varoista, vastuut olivat yhteensä 54,9 prosenttia omista varoista. Pankin säännöllisesti tekemän tulevien luottotappioriskien kartoituksen perusteella suurimpien asiakkaiden taholta ei ole odotettavissa olennaisia tappioita. Luottokanta on vakuutettu Osuuspankkien Keskinäisessä Vakuutusyhtiössä.

Markkinariskeihin sisällytetään rahoitus-, korko-, valuuttakurssi- ja osakeriskit. Pankin käyttämät markkinainstrumentit, valuuttamääräisen liiketoiminnan laajuus, varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteet sekä käytettävät riskien seuranta-menetelmät on määritelty hallituksen vahvistamassa tasehallintajärjestelmässä.

Rahoitusriskin hallinnan tarkoituksena on turvata pankin kyky suoriutua maksuvelvoitteistaan. Korkoriskillä tarkoitetaan markkinakorkojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Rahoituksen riittävyttä ja korkoriskiä mitataan Osuuspankkikeskuksen määrittelemillä tase-erien erääntymisrakennetta sekä maksuvalmiusreservien määrää ja rakennetta kuvaavilla menetelmillä.

OP-ryhmän toimintalinjauksen mukaan osuuspankki hoitaa valtaosan rahamarkkina-kaupastaan OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:n kautta. Pankin oma kaupan-käyntisalkku on niin vähäinen, että siihen ei liity kurssiriskejä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä, joilla on toteutuessaan vaikutus osuuspankin kannattavuuteen ja vakavaraisuuteen.

Päijät-Hämeen Osuuspankin kiinteistöt on vakuutettu käyvästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee pankin kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti riskien ja taloudellisen kehityksen tarkastelun yhteydessä. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja muussa kuin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon.

Päijät-Hämeen Osuuspankki harjoittaa kiinteistöliiketoimintaa kiinteistöriskien hallintajärjestelmän periaatteiden mukaisesti. Kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrä saa olla korkeintaan 6,0 prosenttia taseesta. Vuoden 2004 lopussa kiinteistöihin oli sitoutunut 5,5 prosenttia taseen loppusummasta. Vuokrattavissa olevista tiloista oli 98,1 prosenttia vuokrattuna. Muussa kuin omassa käytössä oleviin kiinteistöomistuksiin sitoutuneen pääoman tuotto oli 5,2 prosenttia eli hieman edellisvuotista korkeampi.

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai puutteellisesti toimivista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivisten riskien hallinnan tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja rajoittaa tähän riskialueeseen liittyvät riskit ja vähentää niistä aiheutuvien tappioiden todennäköisyyttä. Vuonna 2004 operatiivisista riskeistä pankille aiheutuneet tappiot olivat vähäisiä.

Osuus OVR:n vastuista

Päijät-Hämeen Osuuspankki maksoi tilivuoden aikana loput 2,6 miljoonaa euroa vastuuosuudestaan Osuuspankkien Vakuusrahastolle. Suoritus kirjattiin liiketoiminnan muihin kuluihin.

Palveluverkko

Päijät-Hämeen Osuuspankin palveluverkko muodostuu konttoreista, palvelupisteistä ja automaateista sekä puhelinpalvelusta ja verkkopalveluista. Palveluverkko muodostaa kiinteän kokonaisuuden, jonka osat tukevat toisiaan asiakaspalvelun eri vaiheissa.

Vuoden lopussa Päijät-Hämeen Osuuspankilla oli pääkonttorin lisäksi neljä täyden palvelun konttoria; Heinolassa, Hollolassa, Iitissä ja Nastolassa, henkilöasiakas-konttori Mariankadulla, sivukonttori Pohjois-Iitissä sekä palvelupiste Prisma – tavaratalossa. Pohjois-Iitin sivukonttoria lukuun ottamatta kaikissa konttoreissa ja palvelupisteissä on maksuautomaatti, rahan nostoon tarkoitettu Otto.–käteis-automaatti sekä Internet-asiakaspääte.

Sähköisten pankkipalveluiden käyttö kasvoi edelleen vuoden 2004 aikana. Vuoden lopussa jo yli 93 prosenttia asiakkaiden peruspalvelutapahtumista tehtiin sähköisinä itsepalveluina. Internet-palveluiden käyttö lisääntyi nopeimmin.

Henkilöstörahasto

Henkilöstörahasto on työntekijöiden pitkän tähtäimen palkitsemismuoto. Osuuspankin henkilöstö ja hallitus tekivät kuluneena vuonna päätöksen liittyä OP-ryhmän yhteiseen OP-Henkilöstörahastoon. Samalla pankin hallitus teki päätöksen siihen liittyvästä voittopalkkiojärjestelmän käyttöönottamisesta. Ensimmäiset voittopalkkiomittareiden tavoitetasot on vahvistettu vuodelle 2005. Pankki maksaa henkilöstörahastolle voittopalkkioita ennalta sovittujen periaatteiden mukaan. Rahaston jäsen voi nostaa rahasto-osuuksia rahaston säännöissä mainituin perustein.

Henkilöstö

Päijät-Hämeen Osuuspankin tärkein menestystekijä on osaava ja motivoitunut henkilöstö. Pankin palveluksessa oli vuonna 2004 keskimäärin 152 henkilöä (155 vuonna 2003). Toimintavuoden päättyessä pankin palveluksessa oli 136 (138) vakinaista toimihenkilöä.

Osaamista kehitetään mm. koulutusohjelmien ja tutkintojen avulla. Erityisenä painopisteenä on ollut asiakkuuksien hoito sekä varallisuudenhoito- ja rahoituspalvelut. Koulutuspäiviä vuonna 2004 oli 4,8 päivää toimihenkilöä kohden.

Jäsenistö

Pankin jäsenmäärä kasvoi vuoden aikana 1036 jäsenellä ja oli vuoden lopussa 28525. Jäsenmäärän lisäys johtui toteutetusta ja edelleen jatkuvasta aktiivisesta jäsenhankinnasta. Jäsenmäärä kasvoi litin Osuuspankin sulautumisen myötä 1932 jäsenellä.

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Päijät-Hämeen Osuuspankin omistajajäsenten päätösvaltaa käyttää jäsenten keskuudesta valittu edustajisto, johon kuuluu vähintään 40 ja enintään 60 edustajaa sen mukaan kuin hallintoneuvosto päättää. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 40. Edustajat valitaan osuuspankin vaalijärjestyksessä määrätyllä tavalla suhteellista vaalitapaa noudattaen jäsenalueittain joka neljäs vuosi toukokuun loppuun mennessä suoritettavalla äänestyksellä. Vaalikelpoinen edustajistoon on henkilö, joka on hyväksytty jäseneksi ennen vaalivuoden tammikuun 1. päivää ja joka vaalin alkaessa on täysivaltainen ja joka ei ole osuuspankin palveluksessa eikä hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen.

Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävä varsinainen edustajiston kokous käsittelee muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tuloslaskelman ja taseen vahvistaminen
- vastuuvapauden myöntäminen hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajien valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää tarvittaessa kaikista osuuspankin sääntöjen muutoksista. Varsinaisen edustajiston kokouksen lisäksi voidaan pitää asioiden niin vaatiessa ylimääräisiä kokouksia. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Jokaisella jäsenellä on edustajiston vaalissa yksi ääni ja jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen. Lisäksi se vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja pankin riskienhallintaa koskevat periaatteet.

Hallintoneuvosto antaa edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 18 ja enintään 30 jäsentä. Jäsenmäärän vahvistaa edustajisto ja se on tällä hetkellä 24. Jäsenet valitaan osuuspankin jäsenistä ja heidän tulee edustaa monipuolisesti jäsenkuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes. Hallintoneuvoston jäsenen eroamisikä on 65 vuotta, kuitenkin siten että tämän iän täyttänyt henkilö saa toimia tehtävässään seuraavan valintakokouksen päättämiseen saakka.

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2004 aikana 2 kertaa.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta

Hallintoneuvostoa avustaa sen valvontatehtävässä hallintoneuvoston keskuudestaan valitsema 4 -jäseninen tarkastusvaliokunta. Sen tehtävänä on valvoa pankin hallintoa ja sille on toimitettava pankkia koskevat viranomaisten, keskusyhteisön, tilintarkastajan sekä muut tarkastuskertomukset. Tarkastusvaliokunnan on esitettävä havaintonsa niistä ja muusta pankin hallinnosta ainakin kerran vuodessa hallintoneuvostolle.

Hallitus

Keskeisin toimielin osuuspankin liiketoiminnan kannalta on pankin hallitus. Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Pankin sääntöjen mukaan hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita osuuspankki- ja osuuskuntalakien ja pankin sääntöjen sekä hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön mukaan. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai sääntöjen mukaan eivät kuulu edustajistolle, hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus päättää pankin strategiasta ja keskeisistä liiketoimintatavoitteista. Hallituksen lakimääräisenä tehtävänä on huolehtia siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallituksen muodostavat toimitusjohtaja toimiaikanaan sekä hallintoneuvoston valitsemat 4 - 6 muuta jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin jäseniä. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä toimitusjohtaja sekä kuusi jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi on kolme vuotta. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 65 vuotta, kuitenkin siten, että tämän iän täyttänyt jäsen saa toimia tehtävässään uuden jäsenen valinnasta päättävän hallintoneuvoston kokouksen loppuun.

Vuosittain ensimmäisessä jäsentensä valintaa seuraavassa kokouksessaan hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei saa valita osuuspankin toimitusjohtajaa tai toimihenkilöä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenistä. Kertomusvuonna hallituksen kokouksia oli 17.

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa osuuspankki- ja osuuskuntalakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa.

Toimitusjohtajan lakimääräisenä tehtävänä on huolehtia, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen valitsee pankin hallintoneuvosto. Toimitusjohtajaa avustaa johtoryhmä.

Hallinnointielinten jäsenet

Hallintoneuvosto

Puheenjohtaja: Reijo Tsutsunen
Varapuheenjohtaja: Maija-Liisa Lindqvist

Jäsenet: Ajo Simo
Arbelius Asko
Helenius Martti
Keskinen Matti
Kommeri Mikko
Kuosmanen Eeva
Lehtonen Lauri
Nokelainen Ari
Puntti Erkki
Salo Anitta
Söyriä Ulla
Valonen Kari

Anttas Outi
Harju Leena
Jäppinen Pertti
Hyytiä Kari
Kotikangas Olavi
Käki Timo
Mähönen Aimo
Oinonen Pekka
Rosendahl Risto
Sani Pirkko
Tarula Matti
Warpenius Tarja

Hallitus

Puheenjohtaja: Matti Kataja
Varapuheenjohtaja: Kirsti Pekonen

Muut jäsenet: Jukka Kinnunen
Timo Laine
Tuomo Peltola

Kari Kivikoski
Raimo Peltola

Varajäsen: Aimo Ruusunen

Toimitusjohtaja

Timo Laine, varatuomari, eMBA.

Tilintarkastajat

Päijät-Hämeen Osuuspankin edustajiston valitsemina vuoden 2004 tilintarkastajina ovat toimineet KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana ekonomi, KHT Leena Rajala ja ekonomi, HTM Aarre Savolainen. Varatilintarkastajana on toiminut kauppatieteiden maisteri, KHT Marja-Terttu Sotka.

Muu tarkastustoiminta

Osuuspankkikeskus Osk:hon kuuluvan osuuspankkitarkastuksen tarkastajat Juha Pajumaa, Lasse Koskela, Kyösti Ristiluoma, Mikko Suutari ja Ilkka Haapa suorittivat osuuspankin tarkastuksen 15.-18.11.2004.

Hallintoneuvoston valitsemina tarkastusvaliokunnan jäseninä ovat toimineet Leena Harju, Simo Ajo, Eeva Kuosmanen ja Kari Hyytiä.

Päijät-Hämeen Osuuspankin sisäisenä tarkastajana on toiminut ekonomi Veikko Simula.

Yritys- ja osinkoverouudistus

Verouudistuksen keskeisimmät muutokset ovat yhteisöverokannan lasku 29 prosentista 26 prosenttiin ja uusi osinkojen verotusjärjestelmä, jotka tulivat voimaan vuodesta 2005 alkaen. Osinkoverouudistuksessa konsernien sisäinen samoin kuin OP-ryhmän sisäinen voitonjako säilyvät edelleen valtaosin verovapaina, mutta mm. pankkien sijoitusomaisuusosinkojen verotus kiristyy. Käyttöomaisuusosakkeiden luovutukset muuttuivat osittain verovapaiksi ja niiden arvonalentumispoistot vähennyskeltottomiksi jo vuoden 2004 verotuksessa. Osuuspankkien jäsenilleen maksamat osuuspääoman korot säilyvät verovapaina 1.500 euron saajakohtaiseen vuotuiseseen rajaan saakka.

Tilinpäätössäännösten muutokset

Vuoden 2005 alusta lukien tulivat voimaan luottolaitoslain ja kirjanpitolain muutokset. Merkittävimmät muutokset koskevat rahoitusvälineiden luokittelua ja arvostamista. Rahoitusvälineiden arvostaminen käypään arvoon laajenee aikaisemmasta, mikä saattaa aiheuttaa suurempia vaihteluja tulokseen ja omiin pääomiin.

Tulevaisuuden näkymät

Päijät-Hämeen Osuuspankin tilikauden tulos oli yli 10 prosenttia parempi kuin edellisenä vuonna. Tulokseen vaikuttivat myönteisesti rahoituskatteen laskun pysähtyminen, muiden tuottojen myönteinen kehitys, luottotappioiden väheneminen, vilkkaana jatkunut luotonkysyntä sekä hallittu kulukehitys.

Vuoden 2005 alussa voimaan astuneet uudet tilinpäätösperiaatteet aiheuttavat noin 0,4 miljoonan euron kertaluonteisen kulukirjauksen. Tästä huolimatta pankin liikevoiton arvioidaan paranevan, mikäli kansantaloudessa tai pankin toimintaympäristössä ei tapahdu odottamattomia muutoksia.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Päijät-Hämeen Osuuspankin konsernin jakokelpoinen ylijäämä 31.12.2004 oli 1.769.632,44 euroa. Päijät-Hämeen Osuuspankin jakokelpoinen ylijäämä oli 2.463.290,90 euroa, josta tilikauden ylijäämä oli 1.253.040,03 euroa.

Esitämme, että Päijät-Hämeen Osuuspankin tilikauden voitto 1.253.040,03 euroa kirjataan oman pääoman erään "edellisten tilikausien voitto/tappio".

TULOSLASKELMA

	KONSERNI		PANKKI	
	1.1. - 31.12.2004	1.1. - 31.12.2003	1.1. - 31.12.2004	1.1. - 31.12.2003
Korkotuotot	18 735 016,02	19 405 152,43	18 786 638,34	19 466 150,80
Leasingtoiminnan nettotuotot			0,00	0,00
Korkokulut	8 733 777,37	9 224 605,26	8 733 777,37	9 227 215,47
Rahoituskate	10 001 238,65	10 180 547,17	10 052 860,97	10 238 935,33
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	445 362,66	234 978,12	445 362,66	234 978,12
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä			0,00	0,00
Omistusyhteisyrityksistä			0,00	0,00
Muista yrityksistä			445 362,66	234 978,12
Palkkiotuotot	6 535 241,98	6 509 470,74	6 535 382,36	6 509 628,12
Palkkiokulut	930 519,08	961 353,96	930 519,08	961 353,96
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	36 675,11	46 590,90	36 675,11	46 590,90
Arvopaperikaupan nettotuotot	11 334,43	31 321,87	11 334,43	31 321,87
Valuuttatoiminnan nettotuotot	25 340,68	15 269,03	25 340,68	15 269,03
Liiketoiminnan muut tuotot	2 070 421,86	2 045 749,06	1 885 948,85	1 835 366,13
Hallintokulut	10 168 800,22	10 337 518,30	10 168 210,16	10 332 162,61
Henkilöstökulut	5 610 231,21	5 792 168,72	5 609 641,15	5 786 813,03
Palkat ja palkkiot	4 744 447,52	4 680 262,80	4 743 877,52	4 674 915,06
Henkilösivukulut	865 783,69	1 111 905,92	865 763,63	1 111 897,97
Eläkekulut	640 119,19	862 485,23	640 102,39	862 478,66
Muut henkilösivukulut	225 664,50	249 420,69	225 661,24	249 419,31
Muut hallintokulut	4 558 569,01	4 545 349,58	4 558 569,01	4 545 349,58
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	661 651,22	904 409,10	536 586,81	725 981,80
Liiketoiminnan muut kulut	5 172 608,28	5 650 394,60	5 184 741,96	5 599 987,90
Luotto- ja takaustappiot	118 361,26	133 140,30	118 361,26	133 140,30
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhd. yr voitosta tai tappiosta (+/-)	0,00	460,61		
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	2 037 000,20	1 030 980,34	2 017 810,68	1 112 872,03
Satunnaiset erät	-766 803,53	0,00	-766 803,53	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	766 803,53	0,00	766 803,53	0,00
Satunnaisista eristä johtuvat verot	0,00	0,00	0,00	0,00
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 270 196,67	1 030 980,34	1 251 007,15	1 112 872,03
Tilinpäätössiirrot			0,00	0,00
Tuloverot	-2 032,88	0,00	-2 032,88	0,00
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-2 032,88	0,00		
Laskennallisen verovelan muutos	0,00	0,00		
Muut välittömät verot	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähemmistön osuus tilikauden voitosta tai tappiosta (+/-)	0,00	-9 123,20		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1 272 229,55	1 040 103,54	1 253 040,03	1 112 872,03

TASE

KONSERNI

PANKKI

	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
VASTAAVAA	621 918 861,12	576 881 585,30	622 479 341,10	577 477 971,83
Käteiset varat	2 143 476,49	1 932 000,79	2 143 476,49	1 932 000,79
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00		
Muut	0,00	0,00		
Saamiset luottolaitoksilta	60 729 172,80	60 366 007,00	60 729 172,80	60 366 007,00
Vaadittaessa maksettavat	7 223 994,80	7 973 873,91	7 223 994,80	7 973 873,91
Muut	53 505 178,00	52 392 133,09	53 505 178,00	52 392 133,09
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	517 443 468,05	468 381 699,70	519 440 926,99	470 379 158,62
Leasingkohteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamistodistukset	164 411,44	17 620,33	164 411,44	17 620,33
Julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muilta	164 411,44	17 620,33	164 411,44	17 620,33
Osakkeet ja osuudet	5 056 786,17	5 043 831,16	5 056 786,17	5 044 786,90
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	27 809,92	29 961,04	27 809,92	29 961,04
Aineettomat hyödykkeet	25 414,34	180 393,12	18 067,89	173 046,67
Konserniliikearvo	0,00	0,00		
Muut pitkävaikutteiset menot	25 414,34	180 393,12		
Aineelliset hyödykkeet	32 428 573,44	35 766 829,56	31 003 188,05	34 410 731,44
Kiinteistöt sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	31 440 784,25	34 790 137,94	30 125 581,07	33 543 773,48
Muut aineelliset hyödykkeet	987 789,19	976 691,62	877 606,98	866 957,96
Osakeantisaamiset/Sijoitusosuusantisaamiset/Kantarahastoantisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Omat osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut varat	2 654 795,75	3 155 667,45	2 654 795,75	3 155 667,45
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 244 952,72	2 007 575,15	1 240 705,60	1 968 991,59
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00		
VASTATTAVAA	621 918 861,12	576 881 585,30	622 479 341,10	577 477 971,83
VIERAS PÄÄOMA	597 928 312,92	554 855 286,98	598 260 989,98	554 540 538,48
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	107 686 733,90	69 192 730,66	107 686 733,90	69 192 730,66
Keskuspankeille	0,00	0,00	0,00	0,00
Luottolaitoksille	107 686 733,90	69 192 730,66	107 686 733,90	69 192 730,66
Vaadittaessa maksettavat	4 182,71	136 366,69	4 182,71	136 366,69
Muut	107 682 551,19	69 056 363,97	107 682 551,19	69 056 363,97
Velat yleisöille ja julkisyhteisöille	465 952 135,44	455 173 315,07	466 291 541,54	455 473 482,75
Talletukset	445 062 022,81	427 297 615,28	445 401 428,91	427 597 782,96
Vaadittaessa maksettavat	355 595 364,27	340 728 096,69	355 934 770,37	341 028 264,37
Muut	89 466 658,54	86 569 518,59	89 466 658,54	86 569 518,59
Muut velat	20 890 112,63	27 875 699,79	20 890 112,63	27 875 699,79

PÄIJÄT-HÄMEEN OP

561211

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 030 096,84	6 187 655,89	3 030 096,84	6 187 655,89
Joukkovelkakirjalainat	1 601 074,33	1 384 557,58	1 601 074,33	1 384 557,58
Muut	1 429 022,51	4 803 098,31	1 429 022,51	4 803 098,31
Muut velat	1 439 135,27	1 230 230,82	1 439 135,27	1 230 230,82
Siirtovelat ja saadut ennakot	4 722 773,34	4 577 820,02	4 716 044,30	4 563 367,81
Pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Verovaraukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	15 097 438,13	17 893 070,55	15 097 438,13	17 893 070,55
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			0,00	0,00
Poistoero			0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset			0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00		
Konsernireservi	0,00	116 129,45		
Vähemmistön osuus pääomasta	0,00	484 334,52		
OMA PÄÄOMA	23 990 548,20	22 026 298,32	24 218 351,12	22 937 433,35
Osakepääoma/Osuuspääoma/Peruspääoma	2 585 216,45	2 516 300,86	2 585 300,54	2 516 384,95
Sijoitusosuuspääoma/Kantarahasto/Lisäpääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Ylikurssirahasto	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto	465 939,63	590 939,63	0,00	0,00
Muut sidotut rahastot	117 378,35	117 378,35	117 378,35	117 378,35
Vararahasto	117 378,35	117 378,35	117 378,35	117 378,35
Yhtiöjärjestyksen/sääntöjen mukaiset rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00
Pääomalainat	19 038 873,27	19 038 873,27	19 038 873,27	19 038 873,27
Vapaat rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00
Omien osakkeiden tai osuuksien rahasto	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	510 910,95	-1 277 297,33	1 223 758,93	151 924,75
Tilikauden voitto (tappio)	1 272 229,55	1 040 103,54	1 253 040,03	1 112 872,03
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET				
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	10 346 155,49	10 363 442,10	10 346 155,49	10 363 442,10
Takaukset ja pantit	10 346 155,49	10 363 442,10	10 346 155,49	10 363 442,10
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	40 410 962,36	40 432 947,64	40 410 962,36	40 432 947,64
Arvopapereiden takaisinostositoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	40 410 962,36	40 432 947,64	40 410 962,36	40 432 947,64

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot ja korkokulut
- 2 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 3 Arvopaperikaupan nettotuotot
- 4 Arvopapereiden ostot ja myynnit
- 5 Liiketoiminnan muut tuotot ja liiketoiminnan muut kulut
- 6 Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
- 7 Luotto- ja takaustappiot sekä arvonalentumiset pysyviin vastaaviin kuuluvista arvopapereista tilikauden aikana
- 8 Satunnaiset erät
- 9 Tilinpäätössiirrot
- 10 Pakollisten varausten muutokset tilikauden aikana
- 11 Yhdistellyt tuloslaskelman erät
- 12 Tuotot toimialoittain ja markkina-alueittain

Tasetta koskevat liitetiedot

- 13 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset
- 14 Saamiset keskuspankeilta
- 15 Luotonanto sektoreittain ja luottoihin kohdistetut luottotappiovaraukset
- 16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset tilikauden päättyessä
- 17 Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankittu omaisuus
- 18 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla tilikauden päättyessä
- 19 Leasingkohteet
- 20 Saamistodistukset
- 21 Osakkeet ja osuudet
- 22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana
- 23 Aineettomat hyödykkeet
- 24 Kiinteistöomistukset
- 25 Omat osakkeet ja osuudet
- 26 Muut varat
- 27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

- 28 Yhdistellyt taseen vastaavien erät
- 29 Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus tilikauden päättyessä
- 30 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 31 Muut velat
- 32 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 33 Pakolliset varaukset
- 34 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla tilikauden päättyessä
- 35 Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana
- 36 Erilajiset osakkeet ja osuudet
- 37 Jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät sekä sidottu ja vapaa oma pääoma
- 38 Tilikauden aikana päätetyt osakeannit sekä optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut
- 39 Osakkeiden omistuksen jakautuminen ja suurimmat osakkeenomistajat
- 40 Pääomasijoitukset ja pääomalainat tilikauden päättyessä
- 41 Yhdistellyt taseen vastattavien erät
- 42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma 31.12.2004
- 43 Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2004

Taloudellista kehitystä kuvaavat liitetiedot

- 44 Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tuloveroja koskevat liitetiedot

- 45 Tuloverot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä johdannaissopimuksia koskevat liitetiedot

- 46 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus sekä velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi ne on annettu
- 47 Eläkevastuut 31.12.2004
- 48 Leasingvastuut
- 49 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 50 Johdannaissopimukset
- 51 Omaisuuden myymisestä ja ostamisesta asiakkaan lukuun syntyneet myyntisaamiset ja ostovelat 31.12.2004
- 52 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

Henkilöstöä sekä toimi- ja valvontaelinten jäseniä koskevat liitetiedot

- 53 Henkilöstö sekä toimi- ja valvontaelinten jäsenet

Omistukset muissa yrityksissä

54 Osakeomistukset

Muut liitetiedot

55 Luottolaitoksen harjoittama notariaattoiminta

56 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevien osuusmaksujen määrä tilikauden päättyessä

Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat liitetiedot

57 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Tytär- ja osakkuusyrittäjä koskevat liitetiedot

58 Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset

59 Tytäryritykset, jotka rahoitustarkastuksen luvalla jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen

60 Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt osakkuusyrittäjät

61 Osakkuusyrittäjät, jotka rahoitustarkastuksen luvalla jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen

62 Yhdistelmämenetelmällä konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryrittäjät

63 Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisrittäjät

64 Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryrittäjät, joiden tilikausi päättynyt ennen emoyrittäjän tilikautta

65 Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yritys, jotka eivät ole luotto- tai rahoituslaitoksia tai palveluyrittäjä

66 Konserniliiketoiminnan poiston ja konsernireservin vähennyksen erittely

67 Konserniliiketoiminnan ja konsernireservin erittely

68 Laskennallisen verovelan ja sen muutoksen erittely

69 Osakkuusyrittäjistä johtuva konserniliiketoiminnan ja konsernireservi

70 Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä yhteisrittäjissä

Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Tilinpäätösperiaatteet

Osuuspankin ja sen konsernin tilinpäätös on laadittu ja esitetty luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten, valtiovarainministeriön asetuksen ja Rahoitustarkastuksen määräysten ja kirjanpitolain mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä Osuuspankkikeskus osk on antanut tarkempia ohjeita edellä mainittujen säännösten soveltamisesta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää osuuspankin ja sen suoraan tai välillisesti omistamien tytär- ja osakkuusyritysten tilinpäätökset. Merkitykseltään vähäiset tytär- ja osakkuusyritykset, joiden vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen, on jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tällaisia ovat tytär- ja osakkuusyritykset, joiden taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti emoyrityksen taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa.

Konsolidointi

Konserniin yhdistetyn tytäryhtiön tilinpäätös on yhdistetty hankintamenomenetelmällä.

Tytäryritysten hankintamenot on eliminoitu hankintahetken taseen mukaisia omia pääomia vastaan.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat ja sisäinen voitonjako sekä keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu.

Konserniin kuuluva kiinteistöyhtiö on jättänyt erillistilinpäätöksessään tekemättä suunnitelman mukaiset poistot. Konsernitilinpäätöksessä poistot on kuitenkin oikaistu suunnitelman mukaisiksi.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvia saamistodistuksia sisältyy taseen eriin "Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset" ja "Saamistodistukset". Vaihtuviin vastaaviin kuuluvia osakkeita ja osuuksia sisältyy taseen erään "Osakkeet ja osuudet".

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvina arvopapereina on käsitelty saamistodistuksia sekä osakkeita ja osuuksia, joita tarvitaan palveltaessa asiakkaita ostamalla ja myymällä arvopapereita sekä arvopapereita, joilla on tarkoitus lyhyellä aikavälillä saada tuottoa ensisijassa niiden arvonnousun tai myyntivoittojen muodossa. Nämä arvopaperit on arvostettu tilinpäätöksessä tilinpäätöshetken todennäköiseen luovutusarvoonsa eli markkinahintaan. Lisäksi vaihtuviin vastaaviin on sisällytetty saamistodistukset, jotka on hankittu rahoitusylijäämien sijoittamiseksi ja jotka on tarkoitus pitää pankin omistuksessa

toistaiseksi sekä pitkäaikaiset osakesijoitukset. Nämä arvopaperit on arvostettu hankintamenoa tai sitä alhaisempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamistodistuksen todennäköisenä luovutushintana on pidetty siitä saatavan pääoma- ja korkovirran markkina-korolla diskontattua nykyarvoa. Julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty vuoden viimeistä kaupantekokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden ja osuuksien todennäköisenä luovutus-hintana on pidetty kirjanpitoarvoa tai sitä alemmaa arvioitua luovutushintaa. Vaihtuviin vastaaviin merkittyjen arvopapereiden myyntivoitot ja -tappiot sekä niiden arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset on kirjattu arvopaperikaupan netto-tuottoihin. Saamistodistuksen hankintamenoa ja nimellisarvon erotus, mikäli se on olennainen, on jaksotettu korkotuottoihin.

Pysyviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit

Pysyviin vastaaviin kuuluvina arvopapereina on käsitelty tytäryritysten osakkeita ja osuuksia sekä muita osakkeita ja osuuksia, joiden omistus on tarpeellinen pankin tarvitsemien palvelujen hankkimiseksi. Nämä on merkitty taseen eriin "Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä" sekä "Osakkeet ja osuudet".

Pysyviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit on esitetty hankintamenoa määrällisellä. Jos tällaisen arvopaperin todennäköinen luovutushinta on tilikauden päättyessä ollut hankintamenoa pysyvästi alhaisempi, on erotus kirjattu kuluksi tuloslaskelman erään erään "Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset". Saamistodistuksen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, mikäli se on olennainen, on jaksotettu korkotuottoihin.

Saamiset ja velat

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen arvoon, mikä niistä hankintahetkellä on maksettu tai saatu. Saamisen hankinta-hinnan ja nimellisarvon erotus, mikäli se on olennainen, on jaksotettu korkotuottoihin saamisen juoksuaikana. Velasta saadun määrän ja nimellisarvon erotus, mikäli se on olennainen, on jaksotettu korkokuluihin velan juoksuaikana.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Rakennukset sekä muut kuluvat aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Mikäli tällaisen omaisuuden todennäköinen luovutushinta on pysyvästi kirjanpitoarvoa alhaisempi, on erotus kirjattu arvonalentumisena kuluksi. Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus sisältyy taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoeroon.

Kiinteistöyhteisöjen osakkeet on merkitty taseeseen hankintahintaan tai, mikäli niiden todennäköinen luovutushinta on pysyvästi hankintamenoa alhaisempi, todennäköiseen luovutushintaan.

Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvonalentumiset on kirjattu kuluksi tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä". Omaisuuden myyntivoitot ja -tappiot on merkitty liiketoiminnan muihin tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Maksamatta jääneen saamisen sijaan pankin haltuun joutuneiden kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden pysyvät arvonalentumiset sekä myyntitulokset on kirjattu tuloslaskelman erään "Luotto- ja takaustappiot".

Eräisiin kiinteistöihin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin kohdistuu arvonkorotuksia, joiden vastaerä on merkitty arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei ole tehty poistoja.

Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu omassa käytössä ja muussa kuin omassa käytössä olevaan omaisuuslajiin. Jos vain osa tällaisesta omaisuudesta on omassa käytössä, tosiasiallinen oma käyttö ja muu käyttö on laskettu käytettyjen pinta-alojen suhteessa.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden tasearvoa määritettäessä on otettu lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan kiinteistöt, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan.

Muussa kuin omassa käytössä olevat liike-, toimisto- ja teollisuuskiinteistöt sekä asunnot ja asuinkiinteistöt on arvioitu pääasiassa tuottoarvomenetelmällä. Kiinteistökohtaisena vähimmäisnettotuottovaatimuksena on käytetty 5,5 prosenttia. Maa-, vesi- ja metsäalueet on arvioitu pääasiassa kauppahintamenetelmällä.

Arvonlennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin ja osuuksiin sekä poikkeuksellisesti myös pysyviin vastaaviin kuuluviin osakkeisiin ja osuuksiin, joiden arvo on pysyvästi ja olennaisesti alkuperäistä hankintamenoa suurempi. Arvonkorotusten kohteena olevat maa-alueet ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet arvioidetaan kiinteistönvälittäjällä.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennukset ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno poistetaan vaikutusaikanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit:

Rakennukset	30-40 v	3,3-2,5 %
Koneet ja kalusto	3-6 v	33,3-16,7 %
Muut aiheelliset ja aineettomat hyödykkeet	5-10 v	20-10 %

Pääomasijoitukset ja pääomalainat

Konsernin emo-osuuspankilla on aikaisemman luottolaitoslain mukaisia pääomasijoituksia, jotka on merkitty oman pääoman erään pääomalainat. Vakavaraisuuslaskelmassa nämä on luettu ensisijaisesti omiin varoihin. Sijoitus ei ole irtisanottavissa ja se voidaan maksaa takaisin vain Rahoitustarkastuksen luvalla. Sijoitukselle saadaan maksaa korkoa vain, mikäli voitonjakokelpoiset varat siihen riittävät.

Luotto- ja takaustappiot

Luotto- ja takaustappioiksi on merkitty saamisten ja takausvastuiden lopullisiksi todetut menetykset ja todennäköiset arvonalentumiset sekä asiakkaan rahoittamisesta saamisen sijaan hankitun omaisuuden arvonalentumiset ja myyntitappiot. Arvonalentumiset on kirjattu kohdistettuina luottotappiovarauksina, kun on käynyt ilmeiseksi, ettei saamisesta saada suoritusta, tai siltä osin kuin vakuuksista ei odoteta saatavan saamista vastaavaa suoritusta.

Luottotappioita kirjattaessa saamisen vakuutena oleva omaisuus on arvostettu määrään, joka omaisuudesta sitä luovutettaessa odotetaan saatavan.

Luottotappioiden vähennykseksi on merkitty perityksi saadut, aikaisempina vuosina luottotappioihin sisällytetyt erät, Osuuspankkien Keskinäiseltä Vakuutusyhtiöltä saadut vakuutuskorvaukset, asiakkaan rahoittamisesta saamisen sijaan hankitun omaisuuden myyntivoitot ja kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset.

Järjestämättömät saamiset

Saamisen koko pääoma on merkitty järjestämättömäksi, kun sen korko, pääoma tai sen osa on ollut erääntyneenä ja maksamattomana kolme kuukautta. Saamiset konkurssiin asetetuilta yrityksiltä on merkitty järjestämättömiksi viimeistään konkurssiin asettamispäivänä. Annettuun takaukseen perustuva saaminen on merkitty järjestämättömäksi, kun takaukseen perustuva maksu on suoritettu. Järjestämättömistä saamisista jaksotetut suoriteperusteiset korot on peruutettu, kun saaminen on merkitty järjestämättömäksi.

Johdannaissopimukset

Pankki myöntää luottoja, joihin asiakas voi ottaa korolle korkokaton. Asiakkaan ostama korkokattosopimus on korko-optiosopimus, josta asiakas maksaa pankille preemion. Saatu preemio kirjataan muihin velkoihin. Korkokatosta aiheutuva korkoriski katetaan tekemällä OKOn kanssa suojaava korkocap-sopimus, josta maksettu preemio kirjataan muihin varoihin. Korkokattosopimukset arvostetaan tilinpäätöksessä todennäköiseen arvoon ja vastakkaismerkkiset arvomuutokset kirjataan Arvopaperikaupan nettotuottoihin. Positiivinen arvostustulos kirjataan taseessa muihin varoihin ja negatiivinen muihin velkoihin.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus ja velat sekä taseen ulkopuoliset sitoumukset on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden hankintameno on muunnettu Suomen rahaksi niiden hankintapäivän mukaisiin kursseihin, jollei niiden hankintamenoa ole katettu ulkomaan rahan määräisellä velalla.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on merkitty tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Eläkemenot

Osuuspankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Osuuspankkien Eläkekassan ja lisäeläketurva Osuuspankkien Eläkesäätion kautta. Konserniyhtiöiden eläketurva on järjestetty eläkevakuutuksella. Konserniyhtiöiden eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

Verot

Konserniyritysten erillistilinpäätöksissä verot on merkitty tuloslaskelmaan verotettavan tulon perusteella laskettuna.

Muut laskennalliset verovelat ja -saamiset on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa ja ne on laskettu kirjanpitolain edellyttämistä jaksotuseroista.

Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

litin Osuuspankki on fuusioitunut Päijät-Hämeen Osuuspankkiin 31.10.2004.

Fuusiossa litin Osuuspankin tuloslaskelma ja tase on yhdistetty Päijät-Hämeen Osuuspankkiin rivi riviltä.

Vertailuvuoteen 2003 on sisällytetty emopankin ja konsernin tiedot niinkuin nämä olisi jo yhdistetty

Päijät-Hämeen Osuuspankkiin.

Satunnaisiin kuluihin on tehty uuteen tilinpäätöskäytäntöön liittyen lainojen viivästyskorkoihin kohdistuva oikaisu aikaisemmilta vuosilta määrältään 766 803,53 euroa.

1. Korkotuotot ja korkokulut

	Konserni		Pankki	
	2004	2003	2004	2003
Korkotuotot	18 735 016,02	19 405 152,43	18 786 638,34	19 466 150,80
Saamisista luottolaitoksilta	1 003 482,19	1 150 812,39	999 881,75	1 150 812,39
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	17 726 840,92	18 238 950,10	17 782 834,00	18 299 993,90
Saamistodistuksista	3 205,24	13 490,62	3 205,24	13 490,62
Muut korkotuotot	1 487,67	1 899,32	717,35	1 853,89
Leasing-kate	0,00	0,00		
	Konserni		Pankki	
	2004	2003	2004	2003
Korkokulut	8 733 777,37	9 224 605,26	8 733 777,37	9 227 215,47
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	2 162 153,22	2 148 105,42	2 162 153,22	2 148 105,42
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	5 166 034,09	5 294 084,07	5 166 034,09	5 296 694,28
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	139 267,45	368 150,93	139 267,45	368 150,93
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	683 286,25	807 033,54	683 286,25	807 033,54
Pääomalainoista	582 992,30	607 201,20	582 992,30	607 201,20
Muut korkokulut	44,06	30,10	44,06	30,10
	Konserni		Pankki	
	2004	2003	2004	2003
Korkokuluihin veloista yleisölle ja julkisyhteisöille sisältyy talletussuojarahaston kannatusmaksua	446 649,62	430 049,86	446 649,62	430 049,86

2. Leasingtoiminnan nettotuotot

	Pankki	
	2004	2003
Leasingtoiminnan nettotuotot	0,00	0,00
Vuokratuotot	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Lisäpoistot ja luottotappiot	0,00	0,00
Leasingkohteiden luov.voitot ja -tappiot (netto)	0,00	0,00
Palkkiotuotot	0,00	0,00
Muut tuotot	0,00	0,00
Muut kulut	0,00	0,00

Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa tarkoitettuja tuottoja.

3. Arvopaperikaupan nettotuotot

	Konserni		Pankki	
	2004	2003	2004	2003
Arvopaperikaupan nettotuotot	11 334,43	31 321,87	11 334,43	31 321,87
Saamistodistusten kaupan nettotuotot	7 328,55	12 793,10	7 328,55	12 793,10
Osakkeiden ja osuuskien kaupan nettotuotot	4 005,88	18 528,77	4 005,88	18 528,77
Muun arvopaperikaupan nettotuotot	0,00	0,00	0,00	0,00

4. Arvopapereiden ostot ja myynnit

Vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden ostot ja myynnit tilikauden aikana	Konserni		Pankki	
Saamistodistukset				
Ostot			1 565 564,54	1 565 564,54
Myynnit			1 409 475,19	1 409 475,19
Osakkeet				
Ostot			121 873,48	121 873,48
Myynnit			162 124,91	162 124,91

5. Liiketoiminnan muut tuotot ja liiketoiminnan muut kulut

	Konserni		Pankki	
	2004	2003	2004	2003
Liiketoiminnan muut tuotot	2 070 421,86	2 045 749,06	1 885 948,85	1 835 366,13
Vuokra- ja osinkotuotot kiinteistöistä ja kiinteistöyht.	1 518 037,42	1 768 562,16	1 335 821,91	1 576 678,36
Kiinteistöjen ja kiinteistöyht. os. ja osuuksien luov.voitot	337 778,27	114 798,98	337 778,27	114 798,98
Muut tuotot	214 606,17	162 387,92	212 348,67	143 888,79
Liiketoiminnan muut kulut	5 172 608,28	5 650 394,60	5 184 741,96	5 599 987,90
Vuokratulot	286 963,00	238 737,51	466 789,72	399 191,07
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä	1 194 399,03	1 333 114,82	1 026 705,99	1 122 757,26
Kiinteistöjen ja kiinteistöyht. os. ja osuuksien luov.tappiot	0,00	4 975,43	0,00	4 975,43
Muut kulut	3 691 246,25	4 073 566,84	3 691 246,25	4 073 064,14

6. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	Konserni		Pankki	
	2004	2003	2004	2003
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	661 651,22	904 409,10	536 586,81	725 981,80
Suunnitelman mukaiset poistot	656 560,35	883 866,32	531 495,94	705 439,02
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyöd.	5 090,87	20 542,78	5 090,87	20 542,78

7. Luotto- ja takaustappiot sekä arvonalentumiset pysyviin vastaaviin kuuluvista arvopapereista tilikauden aikana

Konserni

	Luottotappiot brutto	Vähennykset	Luottotappiot netto
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	348 530,03	226 111,97	122 418,06
Leasingkohteista	0,00	0,00	0,00
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	1 115,37	5 172,17	-4 056,80
Muista			0,00
Luotto- ja takaustappiot yhteensä	349 645,40	231 284,14	118 361,26
Arvonalentumiset pysyviin vastaaviin kuuluvista arvopapereista	0,00	0,00	0,00
Luotto- ja takaustappioiden yhteismäärä:			
+ Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot			905 253,72
- Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus			823 341,56
- Palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista			79 738,30
+ Tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset			267 733,24
- Kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset tilikauden aikana			179 095,00
- Vakuutuskorvaukset luottotappioista			-27 549,16
= Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot			118 361,26

7. Luotto- ja takaustappiot sekä arvonalentumiset pysyviin vastaaviin kuuluvista arvopapereista tilikauden aikana

Pankki

	Luottotappiot brutto	Vähennykset	Luottotappiot netto
Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	348 530,03	226 111,97	122 418,06
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	1 115,37	5 172,17	-4 056,80
Muista	0,00	0,00	0,00
Luotto- ja takaustappiot yhteensä	349 645,40	231 284,14	118 361,26
Arvonalentumiset pysyviin vastaaviin kuuluvista arvopapereista	0,00	0,00	0,00
Luotto- ja takaustappioiden yhteismäärä:			
+ Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot			905 253,72
- Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus			823 341,56
- Palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista			79 738,30
+ Tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset			267 733,24
- Kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset tilikauden aikana			179 095,00
- Vakuutuskorvaukset luottotappioista			-27 549,16
= Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot			118 361,26

8. Satunnaiset erät

	Konserni	Pankki
Satunnaiset tuotot 1.1. - 31.12.2004:	0,00	0,00
<u>Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa tarkoitettuja tuottoja.</u>		

Satunnaiset kulut 1.1. - 31.12.2004:	766 803,53	766 803,53
<u>Uuteen tilinpäätöskäytäntöön liittyen on tehty lainojen</u>	766 803,53	766 803,53
<u>viivästyskorkoihin kohdistuva oikaisu aikaisemmilta vuosilta</u>		

9. Tilinpäätössiirrot

	Pankki	
	2004	2003
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Yleisen tappiovarauksen muutos	0,00	0,00
Muiden vapaaehtoisten varausten muutos	0,00	0,00
Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.		

10. Pakollisten varausten muutokset tilikauden aikana

Konserni

	2004	2003	Muutos
Eläkevastuut	0,00	0,00	0,00
Verovaraukset	0,00	0,00	0,00
Takausvastuut	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut	0,00	0,00	0,00
_____	0,00	0,00	0,00
_____	0,00	0,00	0,00
_____	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00

Konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

10. Pakollisten varausten muutokset tilikauden aikana

Pankki

	2004	2003	Muutos
Eläkevastuut	0,00	0,00	0,00
Verovaraukset	0,00	0,00	0,00
Takausvastuut	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut	0,00	0,00	0,00
_____	0,00	0,00	0,00
_____	0,00	0,00	0,00
_____	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00

Pankilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

11. Yhdistellyt tuloslaskelman erät

Tuloslaskelman erät on esitetty valtiovarainministeriön luottolaitokselle ja sen konsernille vahvistaman tuloslaskelman kaavan mukaisesti.

12. Tuotot toimialoittain ja markkina-alueittain

	Konserni		Pankki	
	Tuotot 1.1. - 31.12.2004	Henkilöstö keskimäärin vuonna 2004	Tuotot 1.1. - 31.12.2004	Henkilöstö keskimäärin vuonna 2004
Toimialat	19 088 940,26	152	18 956 229,95	152
Pankkitoiminta	18 776 262,85	152	18 956 229,95	152
Kiinnitysluottopankkitoiminta				
Luottokorttitoiminta				
Rahoitusyhtiötoiminta				
Sijoituspalveluyritystoiminta				
Sijoitusrahastotoiminta				
Kiinteistösijoitustoiminta				
Arvopaperikauppa				
Asuntojen ja muiden kiinteistöjen hallinta	312 677,41			
Muut				

Pankilla tai sen konsernilla ei ole ulkomaisia sivukonttoreita eikä tytäryhtiöitä.

Tuotoilla tarkoitetaan tuloslaskelman erien Rahoituskate, Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista, Palkkiotuotot, Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot sekä Liiketoiminnan muut tuotot yhteenlaskettua määrää.

13. Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Suomen Pankin sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Talletuspankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut kp-rahoitukseen oikeuttavat saamistod.	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa				

14. Saamiset keskuspankeilta

Pankilla ei ole saamisia Suomen Pankilta

Konsernilla ei ole saamisia Suomen Pankilta

15. Luotonanto sektoreittain ja luottoihin kohdistetut luottotappiovaraukset

	Konserni	Pankki
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä tilikauden päättyessä	517 443 468,05	519 440 926,99
Yritykset	91 131 261,68	93 128 720,62
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00
Julkisyhteisöt	166 169,66	166 169,66
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 324 379,90	3 324 379,90
Kotitaloudet	422 811 719,42	422 811 719,42
Ulkomaat	9 937,39	9 937,39
Saamisiin yleisöltä ja julkisyhteisöiltä kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden päättyessä		
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden alussa	5 052 186,59	5 052 186,59
+ Tilikauden aikana tehdyt uudet varaukset	267 733,24	267 733,24
- Tilikauden aikana peruutetut varaukset	175 413,38	175 413,38
- Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	691 186,55	691 186,55
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden päättyessä	4 453 319,90	4 453 319,90

16. Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset tilikauden päättyessä

	Konserni	Pankki
Järjestämättömät saamiset	2 605 288,83	2 605 288,83
Muut nollakorkoiset saamiset	97 459,26	97 459,26
Yhteensä	2 702 748,09	2 702 748,09

17. Maksamatta jääneen saamisen vakuutena ollut sekä asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankittu omaisuus

	Konserni	Pankki
Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus tilikauden päättyessä	0,00	0,00
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Muu omaisuus	0,00	0,00
Asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämisen yhteydessä hankitut osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.		

18. Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla tilikauden päättyessä

	Konserni		Pankki	
Saamiset luottolaitoksilta		0,00		0,00
joista konserniyrityksiltä		0,00		0,00
omistusyhteisyrityksiltä		0,00		0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		227 242,29		227 242,29
joista konserniyrityksiltä		0,00		0,00
omistusyhteisyrityksiltä		0,00		0,00
Saamistodistukset		0,00		0,00
Debentuurit		0,00		0,00
joista konserniyrityksiltä		0,00		0,00
omistusyhteisyrityksiltä		0,00		0,00
Muut saamistodistukset		0,00		0,00
joista konserniyrityksiltä		0,00		0,00
omistusyhteisyrityksiltä		0,00		0,00

19. Leasingkohteet

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Leasingkohteet	0,00	0,00	0,00	0,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiinteä omaisuus ja rakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu omaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00

Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

20. Saamistodistukset

Julkisesti noteeratut ja noteeraamattomat saamistodistukset omaisuuslajeittain 31.12.2004

Konserni**Saamistodistukset**

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat

Pysyviin vastaaviin kuuluvat

Yhteensä

	Julkisesti noteeratut	Noteeraamattomat	Yhteensä
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat	164 411,44	0,00	164 411,44
Pysyviin vastaaviin kuuluvat	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	164 411,44	0,00	164 411,44

Pankki**Saamistodistukset**

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat

Pysyviin vastaaviin kuuluvat

Yhteensä

	Julkisesti noteeratut	Noteeraamattomat	Yhteensä
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat	164 411,44	0,00	164 411,44
Pysyviin vastaaviin kuuluvat	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	164 411,44	0,00	164 411,44

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten markkina-arvon ja sitä alhaisemman kirjanpitoarvon erotus tilikauden päättyessä

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

Saamistodistukset

Yhteensä

	Konserni	Pankki
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00
Saamistodistukset	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten ja muiden saamisten kirjanpitoarvon ja nimellisarvon erotus tilikauden päättyessä

Pysyviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset

Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä

Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä

	Konserni	Pankki
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00

Saamiset luottolaitoksilta

Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä

Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä

	Konserni	Pankki
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä

Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä

	Konserni	Pankki
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00

jatkuu

(20. Jatkuu)**Saamistodistukset vaadetyypeittäin 31.12.2004**

	Konserni	Pankki
Saamistodistukset yhteensä	164 411,44	164 411,44
Valtion velkasitoumukset	0,00	0,00
Kuntatodistukset	0,00	0,00
Yritystodistukset	0,00	0,00
Sijoitustodistukset	0,00	0,00
Vaihtovelkakirjalainat	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjalainat	164 411,44	164 411,44
Muut	0,00	0,00

21. Osakkeet ja osuudet**Julkisesti noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain 31.12.2004****Konserni****Osakkeet ja osuudet**

	Julkisesti noteeratut	Noteeraamattomat	Yhteensä
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat	217 170,80	89 929,38	307 100,18
Pysyviin vastaaviin kuuluvat	0,00	4 749 685,99	4 749 685,99
Yhteensä	217 170,80	4 839 615,37	5 056 786,17

Pankki**Osakkeet ja osuudet**

	Julkisesti noteeratut	Noteeraamattomat	Yhteensä
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat	217 170,80	89 929,38	307 100,18
Pysyviin vastaaviin kuuluvat	0,00	4 749 685,99	4 749 685,99
Yhteensä	217 170,80	4 839 615,37	5 056 786,17

Julkisesti noteerattujen osakkeiden ja osuuksien markkina-arvon ja sitä alhaisemman kirjanpitoarvon erotus omaisuuslajeittain tilikauden päättyessä

	Konserni	Pankki
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	258 409,50	258 409,50
Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Yhteensä	258 409,50	258 409,50

(21. Jatkuu)**Osakelainauksen kohteena olevat arvopaperit 31.12.2004****Lainaksi annetut arvopaperit****Osakkeet ja osuudet**

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat

Jäljellä oleva keskimääräinen laina-aika kuukausina

Pysyviin vastaaviin kuuluvat

Jäljellä oleva keskimääräinen laina-aika kuukausina

Konserni**Pankki**

0,00

0,00

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä

Kirjanpitoarvo

Jäljellä oleva keskimääräinen laina-aika kuukausina

Konserni**Pankki**

0,00

0,00

Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä

Kirjanpitoarvo

Jäljellä oleva keskimääräinen laina-aika kuukausina

Konserni**Pankki**

0,00

0,00

Lainaksiotetut arvopaperit

Tilinpäätöshetken todennäköinen hankintahinta

Jäljellä oleva keskimääräinen laina-aika kuukausina

Määrä, joka lainatuista arvopapereista on luovutettu kolmannelle ilman, että lainansaajalla on tilinpäätöshetkellä taseessaan niitä vastaava määrä samoja arvopapereita.

Konserni**Pankki**

0,00

0,00

Osakkeet ja osuudet luottolaitoksissa ja muissa yrityksissä 31.12.2004**Osakkeet ja osuudet****omistusyhteisyhteisöissä**

Luottolaitoksissa

Muissa

Konserni**Pankki****31.12.2004****31.12.2003****31.12.2004****31.12.2003**

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

0,00

Osakkeet ja osuudet samaan**konserniin kuuluvissa yrityksissä**

Luottolaitoksissa

Muissa

Konserni**Pankki****31.12.2004****31.12.2003****31.12.2004****31.12.2003**

27 809,92

29 961,04

27 809,92

29 961,04

0,00

0,00

0,00

0,00

27 809,92

29 961,04

27 809,92

29 961,04

22. Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

Konserni

	Osakkeet ja osuudet	Maa- ja vesialueet ja rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno tilikauden alussa	4 152 073,82	29 577 771,91	4 453 677,31
+ lisäykset tilikautena	31 997,18	103 002,16	231 177,92
- vähennykset tilikautena	-23 555,06	-4 281 543,48	-46 823,52
+/- siirrot erien välillä	616 979,97	5 233 105,05	497 413,44
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-269 346,34	-252 986,43
-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	-5 090,87	0,00
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset tilikauden alussa	0,00	146 691,17	0,00
-kertyneet poistot tilikauden alussa	0,00	-2 193 221,34	-3 894 669,53
-kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	0,00	-1 924 893,38	0,00
+kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	0,00	5 220 347,22	0,00
+/- kertyneet muut muutokset konsernissa	0,00	0,00	0,00
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	0,00	-166 037,85	0,00
=Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	4 777 495,91	31 440 784,25	987 789,19

Osakkeet ja osuudet sisältää seuraavat erät: Osakkeet ja osuudet; Pysyviin vastaaviin kirjatut osakkeet ja osuudet;

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisöryityksissä sekä Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä.

22. Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

Pankki

	Osakkeet ja osuudet	Maa- ja vesialueet ja rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno tilikauden alussa	4 152 073,82	28 130 767,31	4 538 383,79
+ lisäykset tilikautena	31 997,18	86 165,69	292 791,72
- vähennykset tilikautena	-23 555,06	-4 281 543,48	-46 823,52
+/- siirrot erien välillä	616 979,97	5 245 064,18	497 413,44
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-144 281,93	-252 986,43
-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	-5 090,87	0,00
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset tilikauden alussa	0,00	134 732,04	-359 554,15
-kertyneet poistot tilikauden alussa	0,00	-1 703 708,22	-3 791 617,87
-kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	0,00	-1 924 893,38	0,00
+kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	0,00	4 629 407,58	0,00
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	0,00	-41 037,85	0,00
=Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	4 777 495,91	30 125 581,07	877 606,98

Osakkeet ja osuudet sisältää seuraavat erät: Osakkeet ja osuudet; Pysyviin vastaaviin kirjatut osakkeet ja osuudet;

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyyksissä sekä Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä.

23. Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Aineettomat hyödykkeet	25 414,34	180 393,12	18 067,89	173 046,67
Perustamismenot	0,00	0,00	0,00	0,00
Liikearvo	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	25 414,34	180 393,12	18 067,89	173 046,67

24. Kiinteistöomistukset

Konserni

Maa- ja vesialueet ja rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
	Kirjanpitoarvo 31.12.2004	Sitoutunut pääoma 31.12.2004	Kirjanpitoarvo 31.12.2003	Sitoutunut pääoma 31.12.2003
Maa- ja vesialueet ja rakennukset	6 268 264,09	2 836 980,40	10 409 867,68	5 290 758,26
Omassa käytössä olevat	5 250 665,30	1 844 628,60	5 620 801,98	2 166 899,43
Muut	1 017 598,79	992 351,80	4 789 065,70	3 123 858,83
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	25 172 520,16	32 238 153,53	24 380 270,26	33 381 230,57
Omassa käytössä olevat	13 010 876,02	17 260 900,25	12 264 932,86	17 314 067,39
Muut	12 161 644,14	14 977 253,28	12 115 337,40	16 067 163,18

24. Kiinteistöomistukset

Pankki

Maa- ja vesialueet ja rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
	Kirjanpitoarvo 31.12.2004	Sitoutunut pääoma 31.12.2004	Kirjanpitoarvo 31.12.2003	Sitoutunut pääoma 31.12.2003
Maa- ja vesialueet ja rakennukset	2 934 805,79	2 836 980,40	5 302 974,57	5 290 758,26
Omassa käytössä olevat	1 917 207,00	1 844 628,60	2 179 115,74	2 166 899,43
Muut	1 017 598,79	992 351,80	3 123 858,83	3 123 858,83
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	27 190 775,28	32 238 153,53	28 240 798,91	33 381 230,57
Omassa käytössä olevat	15 029 131,14	17 260 900,25	15 075 367,92	17 314 067,39
Muut	12 161 644,14	14 977 253,28	13 165 430,99	16 067 163,18

jatkuu

(24. Jatkuu)**Konsernin muussa kuin omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet 31.12.2004**

Kiinteistölaji	Pinta-ala, m2	Sitoutunut pääoma	Nettotuotto, %	Vajaakäyttöaste, %
Asunnot ja asuinkiinteistöt	1 459,2	1 178 848,88	5,62	10,04
Liike- ja toimistokiinteistöt	11 356,3	12 239 217,56	5,23	16,51
Teollisuuskiinteistöt	5 274,0	1 771 511,29	7,49	0,00
Maa-, vesi- ja metsäalueet (rakentamattomat)	0,0	775 026,95	-0,11	0,00
Keskeneräiset rakennukset	0,0	0,00	0,00	0,00
Rahoitusleasingkiinteistöt	0,0	0,00	0,00	0,00
Muut kotimaiset kiinteistöt	0,0	5 000,40	0,00	0,00
Ulkomaiset kiinteistöt	0,0	0,00	0,00	0,00
Kiinteistöt yhteensä	18 089,50	15 969 605,08	5,25	11,17

Nettotuoton laskentamenetelmä:

Nettotuotto on laskettu kaikille tilikauden päättyessä omistetuille kiinteistöille. Vuokratuotto on laskettu kiinteistöille, joista on ollut voimassa oleva vuokrasopimus tilikauden päättyessä.

Vuokratuottona on käytetty tilikauden päättymiskuukauden sopimuksen mukaista kuukausivuokraa. Tästä on vähennetty kiinteistön hoitokulut. Hoitokulujen määränä on käytetty tilikauden kumulatiivisia hoitokuluja.

Muussa kuin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin sitoutunut pääoma tuottoprosentin mukaan 31.12.2004

Tuottoprosentti	Sitoutunut pääoma
negatiivinen	700 221,46
0-3	2 442 949,94
3-5	4 107 396,46
5-7	5 571 487,56
yli 7	3 147 549,66
Yhteensä	15 969 605,08

25. Omat osakkeet ja osuudet

Pankki ei omista omia osuuksiaan.

Konserniyritykset omistavat omia osakkeitaan 31.12.2004 seuraavasti:

Osakelaji	Osakkeiden lukumäärä	Nimellisarvo yhteensä	Hankintameno

Konserniyritykset omistavat emoyrityksen osuuksia 31.12.2004 seuraavasti:

Osuuslaji	Osuuksien lukumäärä	Nimellisarvo yhteensä	Hankintameno
Jäsenyys	1	84,09	84,09

26. Muut varat

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Muut varat	2 654 795,75	3 155 667,45	2 654 795,75	3 155 667,45
Maksujenvälityssaamiset	626 288,55	807 297,11	626 288,55	807 297,11
Takaussaamiset	16 818,79	23 934,10	16 818,79	23 934,10
Johdannaissopimukset	3 628,52	0,00	3 628,52	0,00
Muut	2 008 059,89	2 324 436,24	2 008 059,89	2 324 436,24

27. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 244 952,72	2 007 575,15	1 240 705,60	1 968 991,59
Korot	1 080 559,57	1 865 005,20	1 084 924,36	1 869 310,20
Muut	164 393,15	142 569,95	155 781,24	99 681,39

28. Yhdistellyt taseen vastaavien erät

Taseen vastaavien erät on esitetty valtiovarainministeriön luottolaitokselle ja sen konsernille vahvistaman taseen kaavan mukaisesti.

29. Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus tilikauden päättyessä

	Konserni	Pankki
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille		
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä	6 613,33	6 613,33
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä	20,62	20,62
Muut velat		
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä	0,00	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		
Nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotusten yhteismäärä	15 945,87	15 945,87
Kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon erotusten yhteismäärä	12 994,50	12 994,50

30. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 030 096,84	6 187 655,89	3 030 096,84	6 187 655,89
Sijoitustodistukset	1 429 022,51	4 803 098,31	1 429 022,51	4 803 098,31
Joukkovelkakirjalainat	1 601 074,33	1 384 557,58	1 601 074,33	1 384 557,58
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00

31. Muut velat

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Muut velat	1 439 135,27	1 230 230,82	1 439 135,27	1 230 230,82
Maksujenvälitysvelat	608 819,21	308 453,56	608 819,21	308 453,56
Johdannaissopimukset	3 624,50	0,00	3 624,50	0,00
Muut	826 691,56	921 777,26	826 691,56	921 777,26

32. Siirtovelat ja saadut ennakot

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Siirtovelat ja saadut ennakot	4 722 773,34	4 577 820,02	4 716 044,30	4 563 367,81
Korot	3 176 964,56	3 067 532,40	3 176 964,56	3 070 142,61
Muut	1 545 808,78	1 510 287,62	1 539 079,74	1 493 225,20

33. Pakolliset varaukset

	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Verovaraukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset:	0,00	0,00	0,00	0,00
Takausvastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00

Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

34. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla tilikauden päättyessä**Konserni**

Velka, jonka kirjanpitoarvo on yli 10 % ko. velkojen määrästä	Velan määrä	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä	Lainasta suunnattu konsernin tai konsolidointiryhmän yrityksille tai omistusyhteisyriyksille
OP-Debentuurilaina 1999 II	2 760 188,06	EUR	5,00	10.11.2005	
OP-Debentuurilaina 2002 II	2 512 070,45	EUR	4,50	12.09..2008	
OP-Debentuurilaina 2003 II	2 359 091,86	EUR	3,90	19.11.2009	
Perpetuaalilaina	3 027 382,68	EUR	3,21	toistaiseksi	
Perpetuaalilaina	1 681 879,26	EUR	3,18	toistaiseksi	

Lainan takaisinosto ennen eräpäivää

Ennen erääntymistä tapahtuva takaisinmaksaminen on mahdollista ainoastaan Rahoitustarkastuksen luvalla.

34. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla tilikauden päättyessä**Pankki**

Velka, jonka kirjanpitoarvo on yli 10 % ko. velkojen määrästä	Velan määrä	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä	Lainasta suunnattu konsernin tai konsolidointiryhmän yrityksille tai omistusyhteisyrietyksille
OP-Debenttuurilaina 1999 II	2 760 188,06	EUR	5,00	10.11.2005	
OP-Debenttuurilaina 2002 II	2 512 070,45	EUR	4,50	12.09..2008	
OP-Debenttuurilaina 2003 II	2 359 091,86	EUR	3,90	19.11.2009	
Perpetuaalilaina	3 027 382,68	EUR	3,21	toistaiseksi	
Perpetuaalilaina	1 681 879,26	EUR	3,18	toistaiseksi	
	0,00				
	0,00				
	0,00				
	0,00				
	0,00				

Lainan takaisinosto ennen eräpäivää

Ennen erääntymistä tapahtuva takaisinmaksaminen on mahdollista ainoastaan Rahoitustarkastuksen luvalla.

Muut velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla tilikauden päättyessä

Muiden kuin ed. taulukossa lueteltujen velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, yht.laskettu määrä,
josta konserniyrityksille suunnatut lainat
omistusyhteisyrietyksille sunnatut lainat
Velkoihin sisältyvien ikuisten lainojen määrä
josta konserniyrityksille suunnatut ikuiset lainat
omistusyhteisyrietyksille suunnatut ikuiset lainat

	Konserni	Pankki
	2 756 825,82	2 756 825,82
	1 009 127,56	1 009 127,56

Lainan takaisinosto ennen eräpäivää

Ennen erääntymistä tapahtuva takaisinmaksaminen on mahdollista ainoastaan Rahoitustarkastuksen luvalla.

35. Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

Konserni

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset tilikauden aikana	Vähennykset tilikauden aikana	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	22 026 298,32	2 207 383,63	-243 133,75	23 990 548,20
Osuuspääoma	2 516 300,86	187 049,34	-118 133,75	2 585 216,45
Ylikurssirahasto	0,00			0,00
Arvonkorotusrahasto	590 939,63		-125 000,00	465 939,63
Muut sidotut rahastot	117 378,35	0,00	0,00	117 378,35
Vararahasto	117 378,35			117 378,35
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00			0,00
Muut rahastot	0,00			0,00
Pääomalainat	19 038 873,27			19 038 873,27
Vapaat rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00
Omien osuuksien rahasto	0,00			0,00
Muut rahastot	0,00			0,00
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	-237 193,79	748 104,74		510 910,95
Tilikauden voitto tai tappio		1 272 229,55	0,00	1 272 229,55

35. Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

Pankki

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset tilikauden aikana	Vähennykset tilikauden aikana	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	22 937 433,35	1 440 089,37	-159 171,60	24 218 351,12
Osuuspääoma	2 516 384,95	187 049,34	-118 133,75	2 585 300,54
Ylikurssirahasto	0,00			0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00			0,00
Muut sidotut rahastot	117 378,35	0,00	0,00	117 378,35
Vararahasto	117 378,35			117 378,35
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00			0,00
Muut rahastot	0,00			0,00
Pääomalainat	19 038 873,27			19 038 873,27
Vapaat rahastot	0,00	0,00	0,00	0,00
Omien osuuksien rahasto	0,00			0,00
Muut rahastot	0,00			0,00
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	1 264 796,78		-41 037,85	1 223 758,93
Tilikauden voitto tai tappio		1 253 040,03	0,00	1 253 040,03

36. Erilajiset osakkeet ja osuudet

Pankilla ei ole sijoitusosuuspääomaa, joka jakaantuisi erilajisiin osuuksiin.

37. Jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät sekä sidottu ja vapaa oma pääoma

	Konserni	Pankki
Sidottu ja vapaa oma pääoma 31.12.2004		
Sidottu oma pääoma	3 168 534,43	2 702 678,89
Pääomalainat ja -sijoitukset	19 038 873,27	19 038 873,27
Vapaa oma pääoma	1 783 140,50	2 476 798,96
Oma pääoma yhteensä	23 990 548,20	24 218 351,12
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2004		
Vapaa oma pääoma	1 783 140,50	2 476 798,96
- jakokelvottomat erät	13 508,06	13 508,06
Voitonjakokelpoiset varat	1 769 632,44	2 463 290,90

38. Tilikauden aikana päätetyt osakeannit sekä optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut

Pankki ei ole laskenut liikkeeseen optio-oikeuksia eikä vaihtovelkakirjalainoja.

39. Osakkeiden omistuksen jakautuminen ja suurimmat osakkeenomistajat

Pankilla ei ole tässä liitetietokohdassa ilmoitettavia tietoja.

40. Pääomasijoitukset ja pääomalainat tilikauden päättyessä

Pankilla ei ole pääomasijoituksia eikä pääomalainoja.

40. Pääomasijoitukset ja pääomalainat tilikauden päättyessä

Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:n pääomasijoitus

14 497 799,26

Pääomasijoituksen pääasialliset ehdot**Koronmaksuvelvollisuus**

Korkoa voidaan maksaa vain siinä määrin ja niillä edellytyksin kuin voitonjako pankissa on sallittu. Jos voitonjakokelpoiset varat eivät riitä koron koko määrän maksuun, pankin on maksettava se osa korosta, johon voitonjakokelpoiset varat riittävät. Mikäli jonkin korkojakson korko tai osa siitä jää maksamatta sen takia, että pankilla ei ole voitonjakokelpoisia varoja, täyden maksun pääomatodistuksen haltijalle suorittaa Osuuspankkikeskus osk erillisen takauksen perusteella. Kyseistä korkoa tai sen osaa ei voida periä pankilta.

Takaisinmaksuvelvollisuus

Pääomatodistuksen haltijalla ei ole oikeutta irtisanoa sijoitusta tai muutoin vaatia sijoituksen pääomaa tai osaa siitä maksettavaksi takaisin. Pankki saa maksaa sijoituksen takaisin rahoitustarkastuksen luvalla. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että pankki, tai jos pankki on emopankki, sen konsernin vakavaraisuus ei takaisimaksun johdosta laske alle luottolaitoslaissa säädetyn vähimmäismäärän.

Sijoituksen asema tappionkattamisjärjestyksessä

Pankin sellainen tappio, jonka kattamiseen vapaa oma pääoma ja vararahasto eivät riitä, voidaan peittää sijoituksen pääomalla ensisijaisesti verrattuna pankin kaikkiin muihin sitoumuksiin, sijoitusosuuksiin ja osuuksiin sekä lisäosuuksiin. Mikäli pääomasijoitus on alennettu tappioiden peittämiseksi, pankin myöhemmin kertyviä voittovaroja ja vararahastoa on käytettävä pääomasijoituksen arvon korottamiseen tappioiden peittämiseen käytetyllä määrällä, ellei pääomatodistuksen haltija vapauta pankkia pääomasijoituksen korottamisvelvollisuudesta.

40. Pääomasijoitukset ja pääomalainat tilikauden päättyessä**Osuuspankkikeskus-OPK osuuskunnan pääomasijoitus**

4 541 074,01

Pääomasijoituksen pääasialliset ehdot

Sijoitus on vakuudeton.

Koronmaksuvelvollisuus

Korkoa voidaan maksaa vain siinä määrin ja niillä edellytyksin kuin voitonjako pankissa on sallittu. Osuuspankkien Keskuspankki Oyj:n pääomasijoituksen korolla on voitonjakokelpoisiin varoihin parempi etuoikeus kuin OPK:n pääomasijoituksella. OPK voi alentaa pankin velvollisuutta maksaa sijoituksen korkoehtojen mukaan määräytyvää korkoa.

Jos voitonjakokelpoiset varat eivät riitä koron koko määrän maksuun, pankin on maksettava se osa korosta, johon voitonjakokelpoiset varat riittävät. Mikäli jonkin korkojakson korko tai osa siitä jää maksamatta sen takia, että pankilla ei ole voitonjakokelpoisia varoja, OPK menettää oikeuden kyseiseen korkoon tai sen osaan eikä sitä voida myöhemmin periä.

Takaisinmaksuvelvollisuus

Osuuspankkikeskus-OPK:lla ei ole oikeutta irtisanoa sijoitusta tai muutoin vaatia sijoituksen pääomaa tai osaa siitä maksettavaksi takaisin. Pankki saa maksaa sijoituksen takaisin rahoitustarkastuksen luvalla.

Sijoituksen asema tappionkattamisjärjestyksessä

Pankin sellainen tappio, jonka kattamiseen vapaa oma pääoma ja vararahasto eivät riitä, voidaan kattaa sijoituksen pääomalla ensisijaisesti verrattuna pankin kaikkiin muihin sitoumuksiin, sijoitusosuuksiin ja osuuksiin sekä lisäosuuksiin.

41. Yhdistellyt taseen vastattavien erät

Taseen vastattavien erät on esitetty valtiovarainministeriön luottolaitokselle ja sen konsernille vahvistaman taseen kaavan mukaisesti.

42. Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma 31.12.2004**Konserni**

Jäljellä oleva juoksuaika	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	16 181 072,80	0,00	0,00	44 548 100,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	18 969 240,57	44 138 590,18	204 030 728,67	250 304 908,63
Saamistodistukset	2 011,44	0,00	162 400,00	0,00
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	9 504 182,72	38 182 551,18	60 000 000,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	407 703 276,84	32 640 165,36	20 014 878,69	5 593 814,55
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 429 022,51	1 393 053,71	208 020,62	0,00
Saamisiin yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältyy vaadittaessa maksettavia saamisia yhteensä				0,00
Muut kuin määräaikaiset talletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".				

42. Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma 31.12.2004

Pankki

Jäljellä oleva juoksu-aika	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	16 181 072,80	0,00	0,00	44 548 100,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	18 969 240,57	44 138 590,18	204 030 728,67	252 302 367,57
Saamistodistukset	2 011,44	0,00	162 400,00	0,00
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	9 504 182,72	38 182 551,18	60 000 000,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	407 703 276,84	32 979 571,46	20 014 878,69	5 593 814,55
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 429 022,51	1 393 053,71	208 020,62	0,00
Saamiin yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sisältyy vaadittaessa maksettavia saamia yhteensä				0,00
Muut kuin määräaikaiset talletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".				

43. Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2004

	Konserni		Pankki	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoituks. oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	60 223 532,87	505 639,93	60 223 532,87	505 639,93
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	517 443 468,05	0,00	519 440 926,99	0,00
Saamistodistukset	164 411,44	0,00	164 411,44	0,00
Muu omaisuus	43 474 383,13	107 425,70	42 037 404,17	107 425,70
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	107 686 733,90	0,00	107 686 733,90	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	465 446 574,40	505 561,04	465 785 980,50	505 561,04
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 030 096,84	0,00	3 030 096,84	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	15 097 438,13	0,00	15 097 438,13	0,00
Muut velat	6 160 044,16	1 864,45	6 153 315,12	1 864,45

44. Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2000	2001	2002	2003	2004
Liikevaihto, (milj.)	29,4	30,4	28,1	25,5	27,8
Liikevoitto tai -tappio, (milj.)	2,6	2,7	1,4	1,2	2,0
%- liikevaihdosta	8,7 %	8,8 %	4,9 %	4,7 %	7,3 %
Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, (milj.)	2,3	2,7	1,4	1,2	1,3
%- liikevaihdosta	7,7 %	8,8 %	4,9 %	4,7 %	4,6 %
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	14,7 %	13,9 %	6,5 %	5,2 %	8,8 %
Koko pääoman tuotto, % (ROA)	0,6 %	0,6 %	0,3 %	0,2 %	0,3 %
Omavaraisuusaste, %	4,1 %	4,4 %	4,5 %	4,4 %	3,9 %
Tuotto-kulu-suhde	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1

jatkuu

(44. Jatkuu)**Tunnuslukujen laskentakaavat****Liikevaihto**

korkotuotot, leasingtoiminnan tuotot, tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista, palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot

Liikevoitto tai -tappio ja sen osuus prosentteina liikevaihdosta

tuloslaskelman liikevoitto tai -tappio

Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja sekä sen osuus prosentteina liikevaihdosta

tuloslaskelman erä Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Oman pääoman tuotto prosentteina (ROE)

liikevoitto/-tappio - verot

x 100

oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset
varaukset ja poistoero laskennallisella verovelalla vähennettynä
(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto prosentteina (ROA)

liikevoitto/-tappio - verot

x 100

taseen loppusumma keskimäärin
(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste prosentteina

oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset
varaukset ja poistoero laskennallisella verovelalla vähennettynä

x 100

taseen loppusumma

Tuotto-kulu -suhde

rahoituskate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
+ palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
+ liiketoiminnan muut tuotot

palkkiokulut + hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut

45. Tuloverot

Laskennalliset verovelat ja -saamiset	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Laskennalliset verovelat				
Kokonaismäärä	0,00	0,00	0,00	0,00
Toteutuminen epätodennäköistä	0,00	0,00	0,00	0,00
Toteutuminen todennäköistä	0,00	0,00	0,00	0,00
	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Laskennalliset verosaamiset				
Kokonaismäärä	704 351,46	2 058 586,67	704 351,46	2 058 586,67
Toteutuminen epätodennäköistä	0,00	1 214 897,30	0,00	1 214 897,30
Toteutuminen todennäköistä	704 351,46	843 689,37	704 351,46	843 689,37
Selostus arvonkorotusten mahdollisista vaikutuksista tuloverotukseen				
Taseeseen sisältyy arvonkorotuksia			4 588 369,73	
Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi			1 192 976,13	
Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron jakautuminen omaan pääomaan rinnastettavaan osaan ja laskennalliseen verovelkaan				
Pankin tilinpäätöksessä taseen erään "Poistoero" merkitty tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus ja taseen erä "Vapaaehtoiset varaukset"			0,00	
on ilmoitettu laskennallisella verovelalla vähentämättömässä määrässä.			0,00	
Omien varojen laskelmassa nämä erät on sisällytetty verovelalla vähennettynä ensisijaisiin omiin varoihin.				
Laskennallisen verovelan määrä näistä eristä on yhteensä			0,00	
ja omaan pääomaan rinnastettava määrä			0,00	
Konsernitaseessa tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.				
Tilikauden varsinaisesta toiminnasta ja satunnaisista eristä johtuvat tuloverot				
	Konserni		Pankki	
	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2003
Tuloverot satunnaisista eristä	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2 032,88	0,00	-2 032,88	0,00
Tuloverot yhteensä	-2 032,88	0,00	-2 032,88	0,00

46. Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus sekä velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi ne on annettu

Omat velat, joiden puolesta kiinnitetty tai pantattu omaisuutta 31.12.2004

Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

Muut omasta puolesta annetut vakuudet tilikauden päättyessä

Kiinnitykset

Pantit

Yhteensä

Konserni	Pankki
0,00	0,00

Samaan konserniin kuuluvan yrityksen puolesta annetut vakuudet tilikauden päättyessä

Kiinnitykset

Pantit

Yhteensä

Konserni	Pankki
0,00	0,00

Muiden puolesta annetut vakuudet tilikauden päättyessä

Kiinnitykset

Pantit

Yhteensä

Konserni	Pankki
0,00	0,00

47. Eläkevastuut 31.12.2004

	Konserni	Pankki
Eläkesitoumuksista johtuva suora vastuu	0,00	0,00
Eläkesäätiön vastuuvajauksen kattamatta oleva osa	0,00	0,00
Osuus eläkesäätiön eläkevastuun ja muiden velkojen ylikatteesta	0,00	0,00
Eläkekulujen oikaisuksi kirjattu eläkesäätiön ylikatteen palautus	0,00	0,00
<p>Työntekijöiden eläketurvan järjestäminen:</p> <p>Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Osuuspankkien Eläkekassan kautta ja lisäeläketurva Osuuspankkien Eläkesäätiön kautta.</p> <p>Konserniyhtiöiden eläketurva on järjestetty eläkevakuutuksella.</p>		

48. Leasingvastuut

	Konserni	Pankki
Tilikautta seuraavana vuonna maksettavat leasingvuokrat		
Sitä seuraavina vuosina maksettavat leasingvuokrat		
Yhteensä	0,00	0,00
<p>Sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot</p> <p>Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.</p>		

49. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konserni

	Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	0,00	0,00	50 757 117,85	50 757 117,85
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	0,00	0,00	10 346 155,49	10 346 155,49
Takaukset ja pantit			10 346 155,49	10 346 155,49
Muut			0,00	0,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	0,00	0,00	40 410 962,36	40 410 962,36
Arvopapereiden takaisinostositoumukset			0,00	0,00
Muut			40 410 962,36	40 410 962,36
josta luottolupaukset			40 410 962,36	40 410 962,36

49. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Pankki

	Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	0,00	0,00	50 757 117,85	50 757 117,85
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	0,00	0,00	10 346 155,49	10 346 155,49
Takaukset ja pantit	0,00	0,00	10 346 155,49	10 346 155,49
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	0,00	0,00	40 410 962,36	40 410 962,36
Arvopapereiden takaisinostositoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	40 410 962,36	40 410 962,36
josta luottolupaukset	0,00	0,00	40 410 962,36	40 410 962,36

50. Johdannaissopimukset

	Konserni		Pankki	
	Kohde-etuuksien arvot		Kohde-etuuksien arvot	
	Suojaamistarkoituksessa tehdyt	Muut	Suojaamistarkoituksessa tehdyt	Muut
Korkojohdannaiset	469 639,94	0,00	449 639,94	0,00
Termiinisopimukset				
Optiosopimukset	469 639,94	0,00	449 639,94	0,00
Ostetut	244 819,97		224 819,97	
Asetetut	224 819,97		224 819,97	
Koronvaihtosopimukset				
Valuuttajohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset				
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut				
Asetetut				
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset				
Osakejohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset				
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut				
Asetetut				
Muut johdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Termiinisopimukset				
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut				
Asetetut				

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä. Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

	Konserni		Pankki	
	Sopimusten luottovasta-arvot		Sopimusten luottovasta-arvot	
Korkojohdannaiset sopimukset, joista vastapuolena tytäryritys		4 000,00		4 000,00
Valuuttajohdannaiset sopimukset, joista vastapuolena tytäryritys		0,00		0,00
		0,00		0,00
		0,00		0,00

51. Omaisuuden myymisestä ja ostamisesta asiakkaan lukuun syntyneet myyntisaamiset ja ostovelat 31.12.2004

Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

Myyntisaamiset

Ostovelat

	Konserni	Pankki
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00

Kohdassa esitettävällä myyntisaamisella tarkoitetaan tässä yhteydessä omaisuuden myymisestä asiakkaan lukuun syntyvää myyntisaamista.

Ostovelalla tarkoitetaan omaisuuden ostamisesta asiakkaan lukuun syntyvää ostovelkaa ja omaisuuden myymisestä asiakkaan lukuun johtuvaa velvollisuutta tilittää kauppahinta asiakkaalle. Kirjanpito määräysten mukaan edellä mainittuja eriä ei merkitä kirjanpito velvollisen varoiksi eikä veloiksi taseeseen.

52. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

Pankilla/konsernilla ei ole tässä kohdassa ilmoitettavaa.

53. Henkilöstö sekä toimi- ja valvontaelinten jäsenet

	Konserni		Pankki	
	Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana	Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana
Henkilöstö keskimäärin v. 2004				
Kokoaikainen henkilöstö	149	11	149	11
Osa-aikainen henkilöstö	3	0	3	0
Yhteensä	152	11	152	11

	Konserni		Pankki	
	Palkat ja palkkiot	Tulospalkat ja palkkiot	Palkat ja palkkiot	Tulospalkat ja palkkiot
Palkat ja palkkiot 1.1. - 31.12.2004				
Hallintoneuvoston jäsenet	13 943,00	0,00	13 943,00	0,00
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat	358 197,00	0,00	358 197,00	0,00

	Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten saamat luotot ja takaukset 31.12.2004		Rahalainat		Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset		Yhteensä	
Hallintoneuvoston jäsenet			1 430 570,03		795 313,63			2 225 883,66
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat			740 337,31		4 367 667,96			5 108 005,27
Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat			130 000,00		0,00			130 000,00
Yhteensä			2 300 907,34		5 162 981,59			7 463 888,93

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille sekä heihin luottolaitoslaislaissa tarkoitetulla tavalla etuyhteydessä oleville henkilöille tai yhteisöille.

Rahalainojen pääasialliset korkoehdot ja muut ehdot

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

Lainoja lyhennetään sovitun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

(53. Jatkuu)

	Konserni	Pankki
Eläkesitoumukset	0,00	0,00
Hallintoneuvoston jäsenet		
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet		
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat		
Aikaisemmin toimielimiin kuuluneiden henkilöiden eläkesitoumukset	0,00	0,00
Hallintoneuvoston jäsenet		
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet		
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat		
Hallintoelinten jäsenten omistukset pankissa 31.12.2004		
Pankin hallintoneuvoston jäsenet, hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat omistavat pankin osuuksia	55 kpl.	
Osuuskunnan kokouksessa jokaisella jäsenellä on yksi ääni.		

54. Osakeomistukset

		Osuus osakkeista tai osuuksista, %	Osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Osakkeet ja osuudet; pysyvät vastaavat 31.12.2004					
Yrityksen nimi:	Osuuspankkikeskus-Osk	3,01 %	2 918 560,84	211 581 072,87	14 424 645,14
Kotipaikka:	Helsinki				
Toimiala:	Rahoituslaitos				
Yrityksen nimi:	Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö (OVY)	1,59 %	803 070,86	62 566 276,68	5 910 922,93
Kotipaikka:	Helsinki				
Toimiala:	Keskinäinen vakuutusyhtiö				
Yrityksen nimi:	Kotipankki Oyj	1,83 %	338 394,11	38 017 168,84	8 059 868,25
Kotipaikka:	Helsinki				
Toimiala:	Luottolaitos				
Yrityksen nimi:	OP-Henkivakuutus Oy	0,53 %	629 525,68	122 441 620,91	35 540 219,99
Kotipaikka:	Helsinki				
Toimiala:	Henkivakuutusosakeyhtiö				
Lisäksi pankilla on tähän tase-erään merkittyjä osakeomistuksia _____ 3 yritykseen, joissa omistettujen osakkeiden tai osuuksien nimellisarvo ja kirjanpitoarvo on alle 168 000 euroa. Näiden osakkeiden ja osuuksien kirjanpitoarvojen yhteenlaskettu määrä on					60 134,50
		Osuus osakkeista tai osuuksista, %	Osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä 31.12.2004					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					

Lisäksi pankilla on tähän tase-erään merkittyjä osakeomistuksia _____ 0 yritykseen, joita ei ole sisällytetty osakkuusyrityksinä konsernitilinpäätökseen niiden vähäisen merkityksen johdosta. Näiden osakkeiden ja osuuksien kirjanpitoarvojen yhteenlaskettu määrä on

0,00

jatkuu

(54. jatkuu)

		Osuus osakkeista tai osuuksista, %	Osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä 31.12.2004					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Lisäksi pankilla on tähän tase-erään merkittyjä osakeomistuksia _____ 2 yritykessä, joita ei ole sisällytetty tytäryrityksinä konsernitilinpäätökseen niiden vähäisen merkityksen johdosta. Näiden osakkeiden ja osuuksien kirjanpitoarvojen yhteenlaskettu määrä on 27 809,92					
		Osuus osakkeista tai osuuksista, %	Osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Omistukset asunto- ja kiinteistöyhtiöissä, jotka tytäryrityksenä yhdistelty konsernitilinpäätökseen 31.12.2004					
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Heinolan Poppeli	100,00 %	2 018 255,12	1 790 536,29	144 189,52
Kotipaikka:	Heinola				
Toimiala:	Kiinteistön omistus ja hallinta				
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					
Yrityksen nimi:					
Kotipaikka:					
Toimiala:					

(54. jatkuu)

	Osuus osakkeista tai osuuksista, %	Osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpitoarvo	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu 31.12.2004				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Toimiala:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Toimiala:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Toimiala:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Toimiala:				

55. Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta**Luottolaitos tarjoaa yleisölle seuraavanlaisia omaisuudenhoitopalveluja:**

Pankki tarjoaa notariaattipalveluina rahoitustarkastuksen sallimia asiakkaan omaisuuden hoitoon liittyviä palveluja, kuten lainhuudatus- ja kiinnitysasiat, yhteisöjen perustamiset ja uudelleenjärjestelyt, saatavien perimistehtävät, asiakkaan omaisuuden säilytys, perunkirjoitus- ja pesänselvitystoimet, asiakkaan oikeudellinen neuvonta omaisuuden hoitoon ja varojen sijoittamiseen liittyvissä asioissa.

56. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevien osuusmaksujen määrä tilikauden päättyessä

Osuuspankin jäsenten lukumäärä

28 525

Maksamatta olevien osuusmaksujen yhteenlaskettu määrä

11 014,97

Irtisanotut osuusmaksut

115 211,42

Irtisanotut lisäosuusmaksut

4 320,00

Irtisanotun osuuspääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuusmaksut palautetaan jäsenyyden päättyttyä osuuskuntalain 10 luvun 1 §:n ja osuuspankkilain 19 §:n mukaisesti sekä lisäosuusmaksut osuuskuntalain 11 luvun 9 §:n ja osuuspankkilain 19 §:n mukaisesti ja sanotuissa lainkohdissa mainituin edellytyksin.

Irtisanotut osuusmaksut palautetaan vuoden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys päättyi. Lisäosuusmaksut palautetaan kuuden kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana sitä koskeva vaatimus on esitetty.

57. Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot**Konserniyrityksiltä saadut rahoitustuotot ja niille suoritettavat rahoituskulut 1.1. - 31.12.2004**

Korkotuotot tytäryrityksiltä	55 993,08
Korkokulut tytäryrityksille	0,00
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista tytäryrityksiltä	0,00

Saamiset ja velat konserniyrityksiltä 31.12.2004**Saamiset**

	1 997 458,94
Saamiset luottolaitoksilta	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 997 458,94
Saamistodistukset	0,00
Muut varat	0,00
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	0,00

Velat

	339 406,10
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	339 406,10
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00
Muut velat	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Selostus sellaisista konsernin rakenteen muutoksista, jotka merkittäväällä tavalla vaikuttavat konsernitilinpäätöksen vertailukelpoisuuteen edelliseltä tilikaudelta laaditun konsernitilinpäätöksen kanssa

litin Osuuspankki fuusioitui Päijät-Hämeen Osuuspankkiin 31.10.2004. Vuoden 2003 konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kummankin pankin konsernitilinpäätökset. litin Osuuspankin konserniin vuonna 2003 yhdistettiin seuraavat yritykset: Finanssi-litti Oy, Kiinteistö Oy Kausalan Merrantori, Kiinteistö Oy Kausalan Pankkikeskus sekä pääomaosuusmenetelmällä Asunto Oy Kausalan Pajukuja.

Päijät-Hämeen Osuuspankin konsernitilinpäätökseen kuluvana tilikautena yhdistettiin Kiinteistö Oy Heinolan Poppeli.

59. Tytäryritykset, jotka rahoitustarkastuksen luvalla jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen

Yrityksen nimi			
Kotipaikka			
Konserniyritysten äänimäärä			
Tuloslaskelma (1000 euroa)			
Liikevaihto			
Liiketoiminnan muut tuotot			
Liiketoiminnan muut kulut			
Poistot			
Liikevoitto/tappio	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Satunnaiset erät			
Verot			
Tilikauden voitto/tappio	0,00	0,00	0,00
Tase (1000 euroa)			
Pysyvät vastaavat			
Vaihtuvat vastaavat			
Oma pääoma			
Pakolliset varaukset			
Vieras pääoma			
Taseen loppusumma			
Merkitykseltään vähäiset tytäryritykset, jotka on saatu jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen ilman rahoitustarkastuksen lupaa:			
Yhdistelemättä jätettyjen tytäryritysten lukumäärä		17	kpl
Yhdistelemättä jätettyjen tytäryritysten taseiden loppusumma yhteensä			6 338 769,01
Asunto- ja kiinteistöyhteisöt			6 092 539,27
Muut			246 229,74

60. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt osakkuusyritykset

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Konsernin omistusosuus %
Ei ole.	0,00
	0,00
	0,00
	0,00
	0,00
	0,00
	0,00
	0,00
	0,00

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

61. Osakkuusyritykset, jotka rahoitustarkastuksen luvalla jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Konsernin omistusosuus %	Oma pääoma viimeksi laaditussa tilinpäätöksessä	Tilikauden tulos viimeksi laaditussa tilinpäätöksessä
Ei ole.			

Merkitykseltään vähäiset osakkuusyritykset, jotka on saatu jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen ilman rahoitustarkastuksen lupaa:

Yhdistelemättä jätettyjen osakkuusyritysten lukumäärä

kpl

Yhdistelemättä jätettyjen osakkuusyritysten taseiden loppusumma yhteensä

Asunto- ja kiinteistöyhteisöt

Muut

6 112 491,51

6 112 491,51

0,00

62. Yhdistelmämenetelmällä konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Yhdistelyn vaikutus omaan pääomaan
Ei ole.	

63. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yhteisyritykset

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Selostus yhteisestä vaikutusvallasta
Ei ole.	

64. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryritykset, joiden tilikausi päättynyt ennen emoyrityksen tilikautta

Ei ole.

65. Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt yritykset, jotka eivät ole luotto- tai rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä

Ei ole.

66. Konserniliikearvon poiston ja konsernireservin vähennyksen erittely

Konsernituloslaskelmaan on merkitty konserniliikearvon poistona ja konsernireservin vähennyksenä seuraavat määrät:

Konserniliikearvon poisto

Konsernireservin vähennys

67. Konserniliikearvon ja konsernireservin erittely

Konserniliikearvo ja konsernireservi on esitetty erikseen taseessa.

68. Laskennallisen verovelan ja sen muutoksen erittely**Konsernitaseeseen merkityt laskennalliset verovelat muodostuvat seuraavista eristä:**

Tilinpäätössiirtoihin perustuvat
Yhdistelytoimenpiteisiin perustuvat
Konserniyritysten omiin taseisiin perustuvat

0,00

0,00

0,00

0,00

Konsernituloslaskelmaan merkitty laskennallisen verovelan muutos muodostuu seuraavista eristä:

Tilinpäätössiirtoihin perustuvat
Yhdistelytoimenpiteisiin perustuvat
Konserniyritysten omiin tuloslaskelmiin perustuvat

0,00

0,00

0,00

0,00

69. Osakkuusyrityksistä johtuva konserniliikearvo ja konsernireservi

Osakkuusyrityksistä johtuvan konserniliikearvon vielä poistamatta oleva määrä

0,00

Osakkuusyrityksistä johtuvan konsernireservin vielä tulouttamatta oleva määrä

0,00

70. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä yhteisyrityksissä

Ei ole.

1. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Lahti helmikuun 8 .päivänä 2005

Matti Kataja

Kirsti Pekonen

Jukka Kinnunen

Kari Kivikoski

Timo Laine

Raimo Peltola

Aimo Ruusunen

Tuomo Peltola

2. Lausunto tilinpäätöksestä

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin tilinpäätökseen. Vuoden 2005 edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Päijät-Hämeen Osuuspankin tilinpäätöksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

Lahti helmikuun 17 .päivänä 2005

Reijo Tsutsunen
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Jari Oivo
Hallintoneuvoston sihteeri

3. Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.
Suoritetusta tilintarkastuksesta on kertomus tänään annettu.

Lahdessa, helmikuun 18. päivänä 2005

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteistö

Leena Rajala
KHT

Aarre Savolainen
HTM

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Päijät-Hämeen Osuuspankin edustajistolle

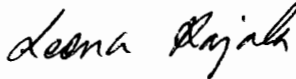
Olemme tarkastaneet Päijät-Hämeen Osuuspankin kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien Rahoitustarkastuksen määräysten ja muiden säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot pankkikonsernin ja sen emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa. Hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja muille hallituksen jäsenille voidaan myöntää vastuuvapaus tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on lain mukainen.

Lahdessa, 18. päivänä helmikuuta 2005

Pricewaterhouse Coopers Oy
KHT-yhteisö

Leena Rajala
KHT

Aarre Savolainen
HTM